

PAROLOGVS

BV Sapientia aeterna Europa Asia
Africa America.

Sap. ostendam vobis misericordiam Domini misericordiam Domini plena in Terra sperantes vos in Domino misericordia circumdabit in MCCC, per MCCC ostendit Deus quanto misericordia suam in omni ore quasi me indulgetur eius memoria

Eur: fiat misericordia tua Domine super nos
Ab: Misericordia eius a progenie in progenies
Asia: Magnificata suffragatur tibi Misericordia tua.

Amer: Deus meus Misericordia eius praeueniet

Me:
Sap: in misericordia sua visitat vos. per malitiam Misericordia ostendit Deus Misericordiam suam.

Amer: Quoniam ex illa Mater Misericordia

Sap: porta cali.

Amer: quoniam porta cali?

Sap: Maria. hae porta Sonni, ubi intra-
bunt pereant.

Europ: Etiam Europei?

As: Etiam Asiani?

Asia: Etiam Asiani?

America: Etiam Americani?

Sap: Etiam pauciores intra bunt pereant.

As: O Maria porta Cali salve!

Euro: Ergo in omni ore quasi mel indulgentia
bitur eius memoria.

Asia: Beati illi dicunt omnes generationes

As: Ergo Misericordia tua ad Sonni adiu-
uabit me

Rm: Confitemini quia fecit vobiscum miseri-
cordia sua.

Eu: Mater misericordis, Maria salve.

Sap: o vos omnes Beati cuius matrem mi-
sericordis, Mariam. hanc in Theophilo Ro-
mani olim Oeconomus, et omni manipulo amare
dixit, et infinitam Ruginis clementiam
agnoscere, quanto sequatur fauor, quanta
benignitas eos, qui seriam sua salutis curam
comitant. Virgini, eamque in vota, precibusque

Per saepe vocant suas hoc diei in Theatro, 2
spectabilis, alig. Beneuoli, quia cali ianna
vobis aperta cernitis, in vestra vota aper-
tum sinum, materna viscera, expansa ora-
hia, quibus quatuor orbis partes accenduntur
suos, Regat. radio. Maria amate, Theophi-
lum spectate, gratiam sperate, aures, et ora-
los beneuolos date, in fine, si nemo alig, in
calo Theophilus plausu dabit optimo sonat
premio

ACTUS Ia
MARTINUS SCORVVS
THEOPHILVS

Innocens ab officio deponitur
Scena Ia

Eusebius Ep: Theophilus. Rufinus pref.
auca. Theophilus. Gratianus aulici
Ephebi 6. Sal.

Eusebius defuncto nuper urbis nostra Antistite,
in se populi uicere suffragia, Theophile, tuo
debeatur mitra verbi fauore, tantum
debeatur uirtus ornata diademate magis
inlucere: verum quia vota animi semper

in alienos reieci! humeros Acanienſis in ſala
mua bis ferre, ſub tanto ne fatigat pondere.
The. hac gema condecoranda erit Acanienſis mura
ſatis ſplendet, ſi te habet praefidem. Eup. tui
unius teneor deſiderio, te ſero in oculis, in
ore, in pectore, te te ſero perpetim. ſed age
cedo, cur ita tui ſomo abſquidui tua? ſeria
utiqz, et graua tenuere negotia. The. utais
Eu. Eloquere. The. heri, ſam ex pagis in Ecle
ſia negotijs ſomum propero, inuidi in agricolas,
qui mox ſalute data, conqueri de magnis qui
bus abſente Rege vexantur iniurijs, erecto
aſſirmare pollic, a aliquos ſomo pelli, a labore
ad uenationes diſtrahi, cūqz in cora diuino in
dicta ſit uenatio uenturis occupatos omnes ſed
gratuitis. Eup. boni colites! quid audio? quid
tu ad hac, Theophile? The. quid agerem praeful
maxime, bonis ſedi ſolatia, adhortato ſimplius
ad patientiam, atqz hoc & cauſa, ſeris quod
ſomū uenero. Eu. proclare egiſti, ſunctus, quod
viri prudentis iuxta, ac probi & munere. habe
porro tibi comendatos ſubditos, Ecclēſia, et
Ecclēſia bonis bona ut conſueſti fide

propria. The. non cubila. Eu. agros, prata,
ſilua, & aquas praecorumqz greges frequenter 3
inſpic, aurale cura ſuſpecta Economiae ne
gotia. The. cura bo. Eu. libibz, quas cum
ſimilibus habemus inuigila, The. ſedulo.
Eu. promus, et conſuas es etiam in aula noſtra
da cuius quod dare condeat. The. mihi ſubtra
ham. Eu. in pauperu etia turba eroga ſtipē
liberaliter. The. liberaliſſime. his quanto
ſatur caldemitar. Eu. quod curas tu mihi ex
imis, quibz exercerer anxius, in te habere
Economum. Eupol. Theophile conſideres ſollicitu
dine miſerū quippe & maxime, quod ſortanis
tam grandibus accepi ſimul, et ſerui propens
nunquam ualeam. niſi enim quis rebz ſuis,
ut ouis uictures incubet, vix iſto ſemulo ſer
ſuāqz ab iniuria vindicta, haud talis ſatis
aliquam iam ſtrati ſuorem conueſuat, ita
rarū & inuenire id quicqz fidelē nouet operari.
The. Ego quam fideli in te animo ſim, magne
Pontifex iſtuamqz Ecclēſia orbisqz noſtro in
colas, ex alijs te malo equidē reſuſcitare.

Eu. scis, amos, et laudo, et vehementer prodico
Rob. fidem suam multis annis probavit deani,
enig Theophilus; nemo est Antistes maxime qui
non amet unice. Rob. in ore civis Theophilus.
grat. delicia nostra Theophilus. Eu. faxint
superi, ut vultis nobiscum felix coniunctis transigat;
profecte Rob. quid vides? Eu. quātoligas,
quā paravi auctore munera Rob. non tanto
laudem, publica etiam meretur viribus munera.
fero vos meum, adedte Eu. Theophile auctore
sis propio. The. Et nimirum. Eu. nihil in bene
meritos nimium The. magna principis, et in
signis magis est clementia. Eu. conservare
fidelem nosse, magna viris et principis The.
servare cives maiori et patri patri. Eu. servare,
in per fideles, prudentes, doctos, pios. The.
tecum sentio. Eu. peregi imperata, Evare
promia Eu. feres, iam pruden industria tuo
premium debitam. Eu. horreo, id facere
laus et quod decet non quod placet Eu. et vero
hoc nobis placet, et de parere decet, viris
theatrum quavis, cum laudare vel suos

meū potestate parē geres Reconomy, en, teste
mentis hoc pignus cape. Hor. analo faveri meū A.
nunc induc mandata alter es Episcopus, tu mea
manus altera. The. nunc obstringis tibi meū
munere fidem. Eu. de qua et subito, nodram e
collo supprendo tibi effigie. The. in mente ger fero,
et rectore imprepsam in limo. Eu. etiam oculis
habeas subiectam suis. The. qua una recreantur
unice. Suspicio, veneror, exosculor. Eu. habes
Theophile mei in de amoris, et affectus pignora
The. maxima. Eu. qua gravi virtutis meretur
aprelda. The. abunde honoris foret aulico habere
faventem principem. Eu. et, si meretur libera
B. Age sis, profectie, in omnibus, cum potes adiuva.
Rob. namquam videbit me sequens sua imperia. Eu.
hoc volumus. abi meum intro, de a lysis inibi age,
meus negotijs. The. accurate omnia exequar. Sequitur

Scena 2da.

Jama. Fortuna. Cymodoc. Galathea.
Cephyrus. Calicus. Cines Suo. Rudius.
Mercurius Suo.

Jama. officio ut facia satis meo, fortunā The.

ophili omnib; iterū servantio; interest ut omnes
reficiant. de homo hic beatus ē in ore civiū
abbanenſiū Theophilū. Heus cives! Heus!
avola! incola! adeste! scitis quōd quantem
Aust: quāvis es tu? Jan. Jan. Cui: quid
affers? Jan. nova bona. Cui: 2: nempe.
Jan. nempe; gratissima. Aust: grati ering;
si dixeris. Mendij. forte an fabulas affers;
aut faciaſ; foraris. Jan. nihil hui;
felus. tu quidem ſers calumnias Mendij 2
quid tandem d' eloquere Jan. Ita nol quidem
res d' ut dixi. Luc: maledix es, si suprenſos
trahis, quos in publicum exiunſti forum.
Jan. tu tamen iam ſcis. Luc: quid ſcio? Jan
quod voluit ſciant plures, Aust: sic ergo
plurib; Jan. fauete linguis, dico, denuntio
edipero, ut dixi, in foro proclamo publico
Theophili fortuna in ſano d', a nouo iterū
conſtitutus ē Episcopo Antistete coronong,
marel, qui fuit; volūz Eusebii ut omnes
ſupſiciant, venerentur Theophilū; per eū

qui petit, impetret gratiā. Eusebii dextra The
ophilus. Cui: 2: vival Theophilus! Luc: auct 5.
oculus Theophilus. Cui: 2: Abbanenſiū gaudiū
Theophilū, Men. 1. pater pauperū Theophilus!
Men 2 mendicorū a ſciant Theophilū. Aust:
afflictorum ſpes Theophilus. Jan. iam multū
reſer; ut omnes venerentur fortunā Theophili
d' nemo d' qui non faciat. Jan. ſua ſerim. ec
cere, quā felici aurā et ſecondis ventis
rauigel Theophilū; colite. Ego ſtare d' poſ
ſun, ad plures avola, et rapen iſoalzo. fa
lunam Theophili obagis. Valde. 2
plaudite nymphæ, ludite comites,
Et ſine numero numeros canite,
Gremio noſtro iure fouetur
Hula gloria magna Theophilus.
Vixit meruit magna Theophili;
Se ſer honores turba Theophilo;
Stabile fulget ſiſq; honoris
Claro rutilat ſidere veris
Magnis populi laudib; inſegit
Galatea

Celebris celebrat fama quiritus
 Lala veretur sola Theophilam,
 Geminat latus omnia plausu
Theoph. quod suavi fortuna sinu foueor!
 quod secundis nauigo Zephyris!
Kalios. Iuxta uipa cape primum omnes! Oes
 uine Theophile! fortuna non ita reg-
 nat! flora per hortos.

Cym. gema nec indita fulget in anulo
Gal. aurea si sic lamina rutilat
For. veluti & fulget gema Theophily.
Oes. uine Theophile!
Cym. uine Theophile gloria patria!
Gal. uine Theophile pauperum pectus!
For. suavis in omnes fundis odor
Cym. Gal. hos tibi meritos animi plausu!
For. hos tibi meritos confere honores.
Oes. uine Theophile!

Zeph. Eia Theophile! prospera ridet
 fors tibi; sed caue; labria fors &
 vitrea vitro citius frangitur;
 quam rosa molis citius sentit
For. Rosa suauior mihi Theophily.

Zeph. Splendore uito nubila condunt,
 Oculos ludis fulgida gema,
 Oplabamari quisquis nimium
 Quisquis honores nimios appetit
 In se maxima conitabat odia

Oes amor noster Theophily
Zeph. proxima spinis lilia canunt
 illa nitentis gratia flore
 pompa coloru, uina uenustas
 Rosa sumetis armata riget.
 Non sine spinis gratia prinup,
 Non ea carat blanda voluptas
 Sensu amoris proximas ire.

Kal. lula voluptas Theophily!

Zeph. Quoties uirtu pellitur aula
 Seruat paucis percipia fors fidem
 Probat honores, mutat honores,
 Tollit, et eleuat, exprimit, amouet,
 Ludib; si placeat eleuat amula,
 Ne uertant, caue nubila cymba

For. pergo secundis Zephyris nauigo;

Cym. utere blandissima fauoris

Gal. maxima crescat fama Theophily

Res: crescat fana Theophili!
Rul: Signus honore & signus amore!
For: vive Theophile, cresce Theophile!
Rul: Quid ni etiam nos fortando sequimur Theophili
Res: sequimur

Scena IIIa

Invidia. Ambitio. Mendacium. Veritas

Invi: heu me infelicem! heu me! quam ego
faciam malo huius medicinam? nol, michi bene
hodie non erit, nisi male sit Theophilo, in ar,
Eto omnes laborant res mea, lacryma misera,
quod nihil cerno lacrymabile. Flammam exiit
Tabo in aula Eusebii, quam conplem Theo-
philo inuidiam, atq; ut e sententia, furebat
strophæ, meos quibus socios, ambitione, et
mendacium. Heus tu! ambitio! mendacium!

Am. Men. adsumus. Ambit. quid nos ita anxie evocasa
Invi. opus michi & opera vestra, Men. etiam
mea? In. quippe mi? rogas? Men. Sum diu
incompensio, nam pures me auocant hodie,
sum jamo apertus ex latere comes. vix omnibus
sufficio In. sicam aduocite. Audiri pro

Solos in omnium ore, et laude & Theophilum.
Men: etiam ego ex fana habeo In. o stomachi
res, o auræ mearum in urias! o virg pectoris!
Am. euome. In. in Theophilo, nihil malum.
Men: me adiutore. In. agitur, auditor nullus
quo ut exequar, tu vo foden affer sis am.
bitio. sine mora, In. mendacium tu materia
suggere, men. sufficientissimum. Am. en for-
lem, quid ultra? In. quid obsequentes, et
prompti vos ad omnia Men. et ego ad id. In.
laudo. Am. ego lapidem igniarium, ferrum,
quo flammam sustinent, meum deferro. In.
Profundi & de nece parq; sibi prospiciere. Men.
Quonam ergo pergemus? In. ad aulam, Men.
admittemur? In. iusti sunt inibi, in aula
Eusebii. Am. admittimur ne dubita. Men. quid
inuestabimus? In. multa dubia tu proponis
hodie. nosti Theophilum kulo et Eusebio
Oeconomum, quem unum pro alijs in delictijs
habet Eusebii quo sine oculo condire
se credere! Bonensis Civitas.

istud inquam rosti? Men vel omnidumū nexi
ne En. hunc petem. Am: ab al. mihi in illo
ē improbus, iniquū mihi Men. ego fingam
ē En bellē. Am. virtutes dices improbas
Men. virtū ē dīcā, quod virtutem aly putant.
En perge. Am: sedulus et accuratus ē ad
omnia. Men: cominifas qualia vngs veneris
in mentē. En eia progredimur veritas. hem!
qui vos? En: auliu aulicū gestamus vitā,
librā, mundanū qualis in aula ē solet. Veri
falleris, in hac aula nulla libertas En
nos induem. Veri. iam pridem omnis inde
vitiūm proscripta lues exulat, recedite.
En mis vero, tu nos admittē aulicos. Am.
quis nam ambitionē excludat aulā? Men.
quā non opeleta mendacijs. Veri pro! Syggy
monstra laus portenta informia! vos ne
huc in aucteris viam. En. ne sic ferocias
mea mater Veri ego tua finis mater? ori
pabulum. Incelle tamen ego tuus partus
sū Veri meus tu partus? quid hic libivis

8.
Al heronia pectus En filia confector matre
Veri quam illā? En te inquis unū proles
parentem. Veri. apage ferac nōdū in
ter nos ē negotij tibi. En: ē certē vero
nam invidian virtus parit veritas odiū.
Veri scelestā! etiam argutaris! abiga
hanc ego Candidā; En: tu videtis tandem ab,
dine. Men. in aulis veritas locum nō habet.
abi. Veri mentire scely Men ^{de} veromei
ē offij, et nominis, et naturā. Am. Ambitio
primas tenet. En sine qua non ē infidia.
et tandem quid multis recede. Veri: neq; ego
vos meum ~~ver~~ fero, ergo abi, aut facumbes.
Men: qui facumbit semel non emergit amplius
Veri tua quidem sententia. Men et plurius.
En: abeant intro, virtū excludat, virtutis
ē pati. Veri: ve aula, in qua veritas
locum non habet.

Scena En

The: Agronomus. Samas. Goreas. Sophilo
Drega. Grus Costrus. Invidia. Gela
Sama

Agro: Euax in dies flauant felicius omnia iubi
ubi ante modum decem iam sunt quidem, ubi
vilioli duo iam sunt quatuor, ubi oues antea
haec viginti, nunc quadraginta pene numero
ubi oua centum, ducenta nunc sunt, et amplius
quam hilari, auedo Theophilum animo, quam
mea placebit industria, quid dicis, si etiam
videris isthaec munera? pueri, attendite, mox
hic aderis, state ciuiler, in urbe nunc
estis, in aula, non in villa alijs hic moribus
quam in pagis oritur. Hic in ordine confi-
stite. ad regulam, ad anapiston state, iam,
quando prodibitis, pilleos deponite, et lauum.
omnes simul iurua te genu, ego primus allo-
quar. tenetisne memoria verba, quibus offeratis
munera? Oes: Tenemus. Agro: Tu, Domas, haec
specimen, ego agam Theophilum, prodibo iam
nunc, Tu mihi defer munera. Domas:

Hunc tibi meus Heras agno
Dapillum donat, et quod magnum,
Nam his est lana molior,
Et caro deliciarior,

Solent per hortos ludere
Et fronte blande frubere.

Agro: Salis est. Simina in hoc capitulo sedet me-
moriam. Sophilo: Hem! audio venientes quos-
piam. Agro: restituite ordinem. mihi fallor
ipse proximus est Theophilus. Agro: Bonus dies.
Theoph: Deo gratias. Agro: praebe te vos
quoque dextram, sed Braxiate. Dem: Bonus
dies Domine. Agro: appostaui decima. Theoph:
mature quatuor salisdi? Agro: quin-
quaginta modios. Theoph: Tringula tantum
perfista bas ante isthaec. Agro: hoc anno
libentius quinquaginta accipies. Theoph:
car tanto plus hoc anno feras, non assequor.
Agro: admitte bonam fortunam Domine non ser-
gulis annis tantum pendimus, si non vis, mihi
relinque Plubens domum reueham, Theo: hoc quidem
nolo ego, sed unde tantum hoc anno? cum tanto
minus annis alijs. Agro: Domine, haec etiam
serui mei norunt, quia reddidit, tanto plus
hoc anno, quam alijs annis, Eger, unde unguis

tandem / accipere tibi sit satis. The: quid isti?
 Agro: tibi destinavi hoc parvula muneris
 loco. The: nunquam solebas. Agro: hoc quicquid
 ad rem / nunquam solebam tam beatus es, quam
 modo sum. multa non soleamus, cum a possumus, et
 possumus soleamus, pueri expedita munera.
 Tu, qui memoria vaces prior loquere, quid
 hostilas? ac cariter. Damas: pusillam donat,
 et non magnum hunc tibi meus Heras hircum.
 Agro: Quid? hircus? o truce! ne fies y Barba
 hic est illud puerus? ignosce Theophile, non sunt
 apud te loqui magna tibi, quicquid pudor memoris.
 incipe demum. Repete hunc tibi meus heras
 agnum. Da! Dam: hunc tibi meus heras ag-
 num pusillam mitis, et parvum. Agro: non magna
 sic. Dam: si magnus die. Agro: perge. Damas:
 nam his est lara molior, et caro delicatior,
 solent per hortos ladere, et fronte blandè tra-
 cere. Agro: cum tu Soph: hoc ova tibi cum
 gallina hera nostra mitis pro stabulo. Ag:
 stupor mitti pro culina. Soph: gallina tibi
 semper nova dum vivens, exultantur ova.

10
 Ag: Domine Theophile, duo pusiones isti sunt
 mei filij, proinde, sicut etiam vos alicuius.
 Gor: incipe. Gor:

has Capas tibi donat mater
 quas vix, vel raro edit pater,
 pro offa multis sunt et pare,
 Et alia si sumpta mane,
 Qui horat hoc non Cinnamo-
 don opus? illi balsamo,
 Fundunt suam fragrantiam
 In maximam distantiam.

Agro: quid tu Stega? audacter eloquere suavis
 sine pusionis.

Capita hoc mater ex hortulo
 mitis, sed sine cerebro,
 Si sapient, habemus plura,
 A matre pete sine cura.

The: famuli auferite hoc intro. referat singu-
 la in tabulas. agrorum, et villa cura habe
 sedulam, quam habuisti hactenus. Agro: ne
 dubita, Domine hosce duos pusiones pro Ephebis
 offero aula vestra sunt dociles. The: quisq;
 sua sorte contentus vivat. n semper felici-
 tatis et in oculis vivere. Nemo felicior,

quam quem fortuna à nimio exiecit. Codrus.
ah! quis famelicis vel micam panis por-
rigit! Prus: heu vides Theophilum accedens,
nichil negat liberalis & Cod: ah Theophile!
pater pauperum, egenorum afflum unicum da stipendium
famelicis. The: liberalis. Cod: dives in egenos
liberalis rara avis in terris. Prus: nigro
simillima cygno. The: optime locatur, pauperum
quid quid datur. Opportune adesit Agronome,
tu mecum tuis ex merito tibi, tuisque parari
cura boeamulam frugalem, vos mendicabula,
pretiosa gemo divitum charum calo genus me
sequimini. Pell: et placebo labrantem
fame stomachum. Cod: Pr: ah! quam bonum
Theophilus! Superi tui servent.

Scena 2^a

Collybisus. Syneras. Poll. Geta. Rata.
nas.

Col: perij, interij! occidi! carrile! quate!
adum &! cives incendium! aquam, ardent,
fumant, pereant omnia! Syn: hui! hei! Tar-
tarus! Superi, Diaboli, rapiant mactent,

11
Excarmentent illasce furias! Pol: ubi
Syn: ubi phlegeton! funditus, radiatus per-
siti, exusti, nudi, occisissimi fumus omnia ignis
omnia vastitas! aliquis ex Cisterna riuus,
fontem, puteum, fundite, carrile! frustra
iam omnia cinis, heu! heu! nullus? nemo? Gel:
Quid liberati currant? clamant? quid & col,
lybisce, Synerasce, Poll: quid quiritamini?
Col: ah! perimus, occidimus, ah! heu! Syn:
Toti erasi, mortui nulli fumus Pol: Nichil &
quo me suspendam adeo morbius peropus sum
Gel: Quid facium? eduite. Col: repente inuo-
larant cam titionibus. Syn: ut, furati
irruerant. Gel: an et me vultis excarnifi-
catum? possumne scire quid acciderit. Col: ah!
quid vobis fiet? Syn: Deum imortalium! ut
tonabit herus Theophilus! Pol: vix nobis
crebet innoxijis. Gel: has, ut video divas
nequidquam mulgeo, Rula praefectum aduoco
Col: an aliquo me exalatum abriper? tamen
nostra culpa & accidit hoc quid quid mali fuit

Pol. utiq; ignorent. Sgn. Eae iam prodis Aut.
Col. per Eusebii aulam nobis infis factam,
Aut. quid illud? Sgn. incendium. Aut. incendium
ubi? Pol. in agro opus fecimus, et subito infla
morant horream incendij. Col. proteruissi
mi scelestissimi nebulonum fulmine otus
iniecunt fomites. Aut. ergo horream vides
nostra incensu aie? iamne conflagravit
Col. spes magni lucri in cineres, in fumam
abijt. Aut. non auurridis? Phil. a fudistis ^{ubi} Lymphe
lymphati. Pol. iam omnia ardebat, ex agro ac
currimus, per totam aream late diffusum est
incendium, et nisi in pratis, et praeuis fuisset
perora adum esset de omnib; Aut. vos
meum ad aulam ipsemet enarrate Theophilo

Sera Philosimus. Kalios. Mendacium. Calamitas.
Contemptus. Eusebii cum Kala Theoph.
Phil. vides quò res euadant, hami ego serpo,
ceteri dum subline volant. pro omnib; autē
omnia Theophili; ita Eusebio deperant,
ut proter Theophilam adimet nemine. opib;
antidote ego et honore ante cellam, iam

nulla sū. Illud ergo, quò infra oēs deprezam per
velim euedio supra oēs intuear? quib; infidij
adoriar hominē, et circumuenia? solis, fraudib;
manerib; agenda res ē et mendacijs. Men. car
adeo valtuofus es mi homo? quas curas ani
mo voluis tuos? quid cogis? Phil. res minas sūt
cata. Men. vultu indicat, nam pectori malū
est? an capiti? Phil. utrig; et pectori, et
capiti. Men. diffidilis, et perimulo agrib;
do. Sed quonā d mali geminati origo? Phil.
ne scita re, nullus es in me adiuvando. Men.
ne scis, quanta in reb; humanis mihi sint
vires, mille magister artib; perib; exto, augere
parua, minuire magna ediu, et calleo probe.
Phil. an tu verū? Men. profectō; noui plura,
vera reputare, inania probare, et si quis
d, Caduerit bene, quò vobis aulius solen,
et d, multoq; sape promouet crimina alij in
pingere, affingere, quotquot vis neg; sine colore
Phil. magnarū artib; perib; et magnus es
Arbelio. quò est nomen tibi? Men. in sinu

tuo notas. Phil: nempe edo. Men: mendacium.
Phil: mendacium; sane haud male ad mea confi-
lia occarris. Phil: ex tempore aliquid moliri?
Men: contra quid? Phil: contra inuisum illud caput,
Theophilus. Men: populum egregie Euphras, subelas,
et dolos, et quidquid tandem uisueris. Phil: ex-
plicat tuas fraudes. Men: reuelam meo tibi
omnem exponam; erubescio & nihil publicè, ne
deprehendar, nulla sunt mendacia, ubi alter
aduerterit. Mendaciorum omne genus inuenies, gran-
dia, minuta, aulica, Crassa, occulta, publica,
horum datur tibi opus, tute arbitratu tuo inde
eligas. Phil: n' pige! inspicere has merces. Men:
deinde; expecta, enecia istud nobiscum ad aulam
ducimus. Phil: quemnam? Men: Calamitatem audi-
amus. Cal: procellare honor, fauor, et felicitas
sancti sunt saltem suo munere, in tollendo The-
ophilo, ad ferè usque libera; etiam mihi licet
in virum illud aliquid molirier; meas ego in
aula partes nondum egi; etiam ego quod

13
etiam in Theatro agam personam, non a bitura ca-
lamitas donec socius habeam Theophilus. Obies
mortalibus nimia felicitas. Suspendio ingredior
pede è vestigio sequor mendacium; assiduus comes
a latere Theophili. Men: J. pra. Cal: quin
notius tu procede. Phil: at foras disrepunt, au-
dio venientem Eusebium. Men: mane. Assista fide-
liter. Eus: qua ignavia, et iniuria sit Theophilus
aula nostra vel Ecclesiae Personarum, quoque mea
imperia fastu aut negligat, aut aspernetur ex-
terior in horas, proceres; in Aulane nostra
serendus insolens? quid ais Rutane? Rut:
insolentem qui fert nouo se sabium iugo. infelix
incipit et Theophilus, et aduersa fortuna pati
Eus: in quo? Rut: inaudy hodie villa horre-
um optimo repletum frumento, tritico abesse
in cineres. Eus: in gaudium nuntium, gaudio.
Rut: ante paucas horas ita termini michi mel
ex villa qui asunt famuli. Eus: cuius in-
circa? Phil: superis animum, et proximis

Calo caput. Antistes maxime dicam rem in com-
pendio. Timenda graviora sunt, qui mature occurrer-
tur malis. Eu: qui occurrat? phil: ingratis,
omnibus & Theophilis, autibus severis nimis, et in des-
rigidus, proferunt in servos. Eu: etiam nostros?
phil: etiam, quoniam consiliis impetitis, ora secura
nimis examinat. Brutina in nullis benevolis.
Eu: raro quos fortuna repente in altum
evehit, videas in alios benevolos, se non capiunt.
phil: servos qui habet inimicos, multum perdit.
Men: ideo vos horreum, et benigni villa. phil:
maturis auiant, noluisse occurrere, ex agris
servos, sed noluisse, venisse tandem, fert de-
iudicio propera se gradu in gratiam nempe
Theophili, cui nunquam faciunt satis. Alol: ignosce
princeps, loquendi fecisti nobis copiam. rem ego
meam, paucis expediam, Eu: loquere. Alol: qui pro-
cipitanda nullo consilia, non absque periculo itur
in sententias, ubi ira prouocet, raro matura
sunt consilia, quo furor coquit. Tarda fides

14
Et tarda magni laus prima boni iudicis, in nullis
neque principe excusatur, quidquid temere statuitur.
Gratianus. Temere nihil statuit, qui rem plurimum
examinat iudicio. Alol: quis est auditum condemnat,
nisi Tyrannus? audiat etiam Theophilus. phil: nemo
reus, qui est patronum habet. Nunquid satis
liquet? nunquid tota aula vix ferre amplius potest
odium hominis factum? nunquid vult? suspici
ab omnibus, quos ipse despicit? meritis imprudens
perit neuidet, qui vela tendit nobis improvidus.
Eu: cui tandem homines fidant principes? phil:
fidei. Eu: non ergo fidelis Theophilus? phil:
adsubito. Eu: heu! quam difficile est posse
quis modum votis ponere, nec plus licitis sequi,
nec diuis nimium credere propteris, dum curat
timidos aera fauens finas! et benigno fortuna
exipit finu! Alol: Numen quod verè timeat,
fidem datam non violat, et quod refronat Reges
alterari metus, in hoc sancta est fides. phil:
quem non refronat Regis alterari metus, in hoc
nulla est fides. Quis? quo fides? nunquid agros

vendit, prata continuit, siluam alios disipites,
ut libet vendit? et locat, quibz vol, quando vol?
dispendat seuimas, quin hoc temporis momento
habet otiosos, pigros, vagabundos quos n dimittet
sine munere, et quibz debet subtrahit. Eu.
mens hac nostra n est, ut, quod debetur domesticiis
in alios eroget. phil: ex hac, et Ecce pro bonis
ditatur Theophilus. Eu: hem se gelabominandus.
phil: libera clalam hoc malum, hoc monstrum absol
ue Adrianam. Sola quando sunt scelera summa,
quis arcana noverit? hoc sunt nota, publica,
omnibus notissima. Grat: sed debet scelera, qui
suam stabilire vol imperium. phil: adum est
am omnibus, quando custos lupus est. Grat: statera
iusta est, quo reddidit malum maie cogitanti. phil:
imo fauenti. suauiter Edipol, qui regnare
vol, seponat aula onera. Eu: amouendus ab
aula ergo Theophilus, tan fidas, et bonus olim
Deionomus? spes olim mea Theophilus? phil.

15
Sape quos fortuna inuida continuis ad sumum gra,
dis prouehit. cum semper amabilem, semper cum
fauentem perant. alterius tendere seruici,
alio prociptiles culmine corruunt. Grat: sapient.
sed qui aliter n uult, nisi suo lapsum. Eu: Ru,
tane auitum uolo Theophilus. Rut: vocabitur. Eu
nouum hoc, et improvisum quantum, omnem prospus
mentem nostram occupat. phil: ipsum n capio, nam
repente mutata tan est, ab illo qui fuit optimus, si,
delipsing. Grat: ego non miror, ocasio fauit,
furem. Quis pius tangit, et se n inquinat?
Eu: magnanimus uirum oppugnare sumpsit, pro,
ceres. Turris indiar, non labetur primo impe,
tu, negabit ora. phil: aries est comouendus, si
obstinauerit, ut se turbetur, quid negare po,
terit? an luculenta nam te dimonia? Rut.
adest in foribus Theophilus. Eu. fauis auem,
tendi copiam. siste. saluere te uidero, si
tu patriam saluam uelleris. The. ego n geram.

Eu. ita aunt certe, comprobant, quos vides
 addere testes. The. si hic permitteres longi
 iocari vos, neq. facere ludos dicere. dunt,
 quando serij estis, si estis, animus et audire
Eu. quibz tu fraudibz, et dolis me ludis The.
 nullis. Eu. nullis, si rem nam scilicet nava,
 si operis mihi. The. Herule ignoro, quid velis
 antistes maxime. Eu. paucis expedio. ne,
 gotia nostra modo modo et patiuntur longius
 ulat. Obst. qua nuper bona tam Eusebio, quod
 aula nostro tibi elocauerim; habuisti agros,
 silvas, pagos, villas, vineas, prata, et
 quo ad rem familiarem condauit oia, et quia
 ab annis aliquot te prodecessori nostro,
 Cuiusq. adanienfibus proba et insignite,
 iurio liberalius omnia iterum bona, ad
 lauran promotus mihi, fidei tuo conuerti,
 nunc autem te mihi haud ille, quod expectaue
 ram, nuntius affertur, agros vendidisse dicere,

libores ex siluis quercinas, et proceras imminuisse,
 ut libuit, prata passim, agros permittasse,
 elocasse, prout in rem commodauerat tua. Purga
 re te fortassis voles, et libere ferere, mihi rei
 iam satis cognita agras dare aures et vacat,
 rei fama totis hac esto, officio tuo te prius
 id, hic nunc, in tempore codicillos, rationes,
 mihi hodie, ante solis occasum ad manum ferre,
 clauas, tuae potestatis insignia, iam hic mihi
 tradito, domi deinceps tua maneto, ex aula
 emigrato, in nullis amplius imperandi ius sit,
 census nullos exigito, nullisq. te implicato
 negotijs. The. obsecro, Eusebi, aurem benignam
 mihi tua probeat clementia. Eu. probebo ubi
 rationes tradideris, iam tu mihi clauem. Im.
 vero. The.trado obsequens. Eu. hoc manuetis
 tibi verbis, quam minis, et vi qua potuisset
 iudicare malui, ceterum id et vacat isthuc
 longa tibi operam dare, satis respecta
 omnibz nobis et tua ignavia, negligentia,

Infidelitas. Constituto, ut audisti, tempore
caetera ad me defer, et ex aula emigra. The.
pareo. Ad Terrae Redior, tibi innocentia testor
meam! habeo tibi gratias, qui ne infanten, et
hominis tui ob gloria finis hoc tolerare sub
sauro Libanensem capite Eusebio, quae innocens
raro, ratius sub bono Amistite. Perfero tamen
et contra hostes audentior ibo.

Scena 2da

Tama. Cuius o. Invidia. Mendacium. Veritas.
Tama. huc, huc, ex plebe cariosa convolent, des
quos quos feriat capitis somnia! adeste, inquit!
Cuius! heus! Libanenses! heus nova! mira,
rara, improvisa! adeste! Cuius? grata?
Tama: nescio quam grata. Ci: et fabulas gerras,
tricias, comenta rancias? Tama: nihil horum
Ci: quid ergo. Ta: propter consuetudinem meam
affero nimis certa. Ci: quanam illa? Ta: in
expectata mediis ficiis Ci: nempe. Ta:
sem? Tu quid afferas novi. Ci: qui suam, cui
nec sum dixisti. Ta: tamen alia fecis omnia.

17
Quae Jupiter Junoni in aure dixit sua.
etiam antea, quam dixit. Ci: fac ut
sciamus! quid nos ludis? Ta: ego non ludo, foris
non ludis. Ci: quid? Ta: cum Theophilo vestro
Aeronomo. Ci: qui dum? Tanguam cum pila in al
tum proiecit, deiecit, nihil simile cogitanti:
cum in supremo, et per honoris culmine, in locum in
finitum. Ci: ferio. Ta: ferio. ille ferio! serio
semper agi aulam migrare in pro, ab officio depo
situs suo, sumo cum sedore, spectante, et au
diens tota aula, etiam indicta causa non
audit. Ci: quia nam? Ta: avaritia, invidia,
negligentia supina, infidelitatis. Ci: a
quo? Ta: ab Aulio quoniam Theophili am
ico. Ci: iam ei suspectus aliquid? Ta: nescio,
non puto, tamen dubito. Ci: quis ille? Ta:
quantum suprior, Philotimus Aulius aditus
dixer, versipellis per oia. Ci: o procla
rum custodem ovis, ut ament lapid! novi hominem,
operatus ex pluribus, nomen eius ex multis
hominibus, multis et cognitisimum. Ta: Tales

iam promouentur, iam scripta pascim poterit ex,
pungere nomina Cis alienis penitus. Fa: du,
modo soluat. Cis: o miram mutationem, ubi
iam comoratur? Fa: ex aula ad ades suas e,
migrat victuras sibi. Geo. Cis: quis auge
epet. unquam suspicari talia! Fa: magna e
mendacij potentia. Cis: maior invidia. Cis:
ambitionis in aulis maxima. Fa: oraula
loquimini. Cis: n. nunquam e. olitor n. im,
portuna locat. Cis: sic fata valere,
hoc oportuit geri. Cis: respirabit iam
Theophilus, veluti quem grauis moles diu
oppressit, ubi reiecit ex humeris onus. Cis
videbitur sibi pro graui leuasse ceruicis
iugo. Fa: hoc audietis pluribus, mihi long
hic n. datur, auolandum e. alio, n. quid fama
certo quiescit loco. Ite veritati inter infidos
locus tandem restabit aliquis valebit Cis
Meas quis hauritinas
Sola medullas!

Heu! nostra cum parentem
Amisit alas
Proos parate mastice
Fletu oculi!
Manusq. iam perennes
donare plandy.

Znu: Euax! effeci multo tanto tempore i. Men.
mea quidem opera, Zn: et mea industria, artis
e, et res magni ingenij mendacis rem agere ut.
habeantur ipsa veritas. Men: veritati non
dabitur long amplius hos inter aulicos. Zn:
vah! quid Theophilus voluptas Eusebii unica,
erat meum odium ihuig amicus, meus inimicus,
oculus eius, leppitudo mea, mel ihuig, gel meo.
Quam nos amabilis Heheron, o suauiam meum
quod ita ceperit strophæ ex sententia. Proba
materia data e. ad videndum fletu. Men: pro,
bum adhibuiti fabram. Zn: Eia nuntiatio
inferis latum nuntius, adhuc sunt in aula no,
biles reliquis, ambitio, et calamitas, nos
perdinas. Men: cum victoria. Jo! Ieri:

¶ Jam alium dormit aumen ut hoc in auidat, bene
graditur in malos multandos gradu, compenfat
autē moram gravitate pona, tarda vindicat
manu natura scelera magna auminis clemen-
tia, et dira maleuolentia facit confilia infringit
manu, infantesq; perire vetat, emergit veritas,
quantumais diu submersa pulebat. Latere
actore recondita spem. Jam quid aduenfis
fortuna Theophili ventis nauigat, arium
phaselū coqis cunctis frenit Rex Roly, velut
tonat, fluctus surgunt, tenetis eluso mari
litus ratis. Etiam Theophilus cum certenis alijs
fortuna iocantis hodie & ludibrium.

Eia licet sis pulsus ab aula
Magne Theophile, fata reducant,
Hoc tibi vita curritur aquor
His tua quatitur vita procellis,
Animum duris casib; offert
Supplicia celsas aetheris arces
Aulicus Olympo pedilur exae.

Chorus

19
Gen: Theo: Sept: Theo: Habuch: Amar. Cyrus.
Dionysius Syrac. Gilimer. Belifar. Baias.
Zifa. Fortuna.

Sept:

Heu! nabe phabas abdidit
os atrore poplo
Faxit, vultu Cynthia,
Olympii quites,
Creber procellis, Africus,
Eurus, notusq; surgit,
Coniussa navis enterit
Fasit in procellis,
Veste diu colite
Serenior vultu!
Humana sic eludibur
Fortuna, in quiescit,
Cum largit, et heu! traditur!
Et plurimis vilescit
Ridetur, et contemnitur,
Expellitur, feritur,
Quo saluis ante, in sapit,
Amara, dira, dura

Periculis obnoxia
Ludibrium aotorum.

Gen: has leges dixere Superi mortalibus, nemo
ut ita felix esset, fieri, quin miser quandoq;
posset. Ecce in summo qui stetit felix fastigio,
ex tempore iacet infans. Qui ridens ad volam
habuit solem, iam nauigat inter nubila.
Ex Theophilo, miles, alij fortuna humana
eiusse perfidia. The: bone miser! quid est for-
tuna? Gen: prode clara mundi ludibria, do-
ce, auscultabimus.

Obachodon. sal &

Amaro regna coeant
Rigescunt, et liquefunt,
Nihil sales, quam serua
vincta me locant.
In infimo, cum bestijs
Hec vino, repo, solg,
Amariora sunt sale,
Qua dulcia huius videntur.

Sept: Ah! sal amarus est honor,
vanescit, et liquefit.

The: Quid mundi gloria?

Gen: Lagueas infamia

20.
Hae restis est infamia,
Qua strangulat petente,
Si non caueas, amicum
Horribilis potentes,
Vltra columnas Herculis
venit gradu superbo,
En fiala fixa gloria
Stat funibus ligata

Sept:

Funesta fiala gloria
Si funibus ligatur.

The: ah! quid mundi potentia!

Cyri armiger. filis noxia.

Exhinxit audax femina
Regni filium leuauit,
Exeruit sum limite
victor scythes pererrat,
Regina viuit, abscidit,
Caput, ferrox ademit,
Cruore tinxit purpuram
Colore pro solendo!

Sept:

Stigma filis potentia
Extinguitur cruore.

The: quid mundi honor?

Sionys Syrac fumus
vāh! quanta rerū vanitas
vītāg, purpurāg!
Oīe sceptrā Regūm, Casarū
Nil fulgida Tiara,
Apenīe sceptrā surripit,
Et porrigit Bacillam,
vāh! purpura nos exuit!
Hae inuīt lacernā,
Sunt cuncta facis illita.
Inanis aura, fumus.

Sept.

Fortuna Regūm vanitas,
Inanis aura, fumus

Gen: ex igne natus, cui si credas, in ventos
ab eas. Oculos torquet, ut doceant, fumus honoris
Typus vanitatis Cippus, quo si impleas cinem,
tumesce unde crepes citius. Th. quid mundi
felicitas? Gilim: Spongia.

Est Spongia similima
Felicitas amata,
Impleta turgel lacrymis
Curis, dolore plena,
Deiectus alto culmine
onus fero catena,
Testudo, panis, Spongia
Solatium dolentis.

Sept.

heu! Spongia reconditos
Quis exprimat liquores?
Felicitatis intimos?
Quis depleat dolores?

Th. quid mundi fauor?

Belisar. puluis.

ventis leues hinc pulueres
Sparguntur, atteruntur,
A sede nos deponimur
Dispergimur, rotamur,
victor fugat, & prius
Hoc nitetur bacillo
Exclusus orbis lumine
jam sentio ruinam

Sept.

h! vix fuisse credebatur
Dispersus orbe puluis!

Th. quid sunt imperia?

Baiares. carcer.

Hos inter arctos carceres
Compingimur miselli
Interq, clathros aureis
Constringimur catenis
Hae nostra sunt subsellia,
Palatij splendor,
Fortuna nos hoc fascio
Dementat, et recondit.

Sept. Hoc qui tenetur carcere
Non liber hinc abibit.
Th. quid si latus ridentis mandis clausus?

Ripa. Sonas.
Spectate rarum impatens,
Sed hostibus timorem,
Si pulso mars accenditur
In hostium castra
Hae Ripa sedis oculis
In pelle sideratus,
Viva hoc valeret amplius
Pulsata si fuisset

Sept.
Aures ad hunc tinnunt
Sonum, timentibus castrum.

Pa. Haec spectacula fingimus orbi!

Son. Hoc perituris fauimus ludos,

Gil. Ah! miseranda somnia vita!

Bel. Haec est summa fabula vita!

Pa. Haec est misere gloria fortis

PHILVS
M. A. T. H. I. S. T. I. A.

THE PHILVS

Ambitiosus dignitati restituitur

Scena I.

Honor. Favor. Contemptus. Felicitas. Cal-
mitas. Theoph. Geta. Sana. Puer. Ephebi.
Satellites.

Honor. quauisq; sedis, quâ tumentes aquoris
Tenduntur unda, immensa rerum spatia nam rego
meo Imperator orbis, ac reuulsi legibus meis
subesse, sentiant me principes, degeat fasces
etiam accidunt meis. Melius summi, et mihi
ego hominum nemini honor. An satis dixi, an
nimis? Ostis reos omnes. prodat etiam diffore
omitum meorum nomine, edicite tuum. Pa. mihi
est favori nomen. Ho. o belli omnis, gaudisq;
nomen, quod velant omnes prope, pauci meren-
tur, nemo constanter tenet. Con. Contemptus
ego sum, quò Favori inimicus eo propior.
Bel. ego vero sum felicitas, si qua tanta
in orbe: nam multi negant, multi putant.
Hodie fietis ultra pars minus sefeberis

Cal. calamitas vocor puerisq; nota, etiam
his, quibus notum est nihil. Con. hac ego qua
driga terris omnibus inueho, honore fauor
confero mortaliū, qui summa videtur esse feli-
citas, sed amara dulci, dulcibus amarum. Sens
miserere iuuenit, et serenitati, repente nigra
offundere caliginē, ut, cui fauebant omnes idē
contemnant, et a felicitate calamitate obru-
atur maxima. ita pullo hodie meo accidit
Theophilo, nuper felici, iam afflicto, nuper
ab omnibus amato, iam contempto. Eleuandus
qui iacet, erit iterum, quo lacrymas vergat
eis. Ex hac ipsa calamitate capiet solatia.
Fauor, partes age tuas, Felicitas est vesti-
gio sequere, antiquus conferendus est honor Theo-
philo, ut vestigia opera ad aulam redeat me-
comile. Pa. quo iure pereat Theophilus, cum
sit probus. Con. quo iure emineat, cum probeatur
malus? fel. quis innocentem cum reo perdat, Cal.
ubi causa posita publica, equandus est res

23
Con. dixi, fauendus est, cui faueo. Eue vobis morae
confectum. The. videbar mihi nuper, magno guber-
nandi solusq; onere, sed neq; soli bene est, imo tam
male habere, ut, nisi sola me voluptas superdole-
ret, flumine est solo meq; pendere lanig, totideret vi-
uere. fel. ita est, fateor, miser est, quod volunt
omnes miserum. Cal. calamitas vocor. Sama.
vita fidelis, silente morimur. fel. condoles, ah!
compatior. Con. iure, qui contemnetur latet. The.
o honor! ubi es? o fauor! o felicitas! nulla est
mergendi spes. Ho. quid in latebris. Pa. ignota
victus sterilis, agnita, fertilis. The. etiam
labilis: qualibet actitudo mole luctatur sua.
Quid agam? aliquid mihi est solatium in Maria, hac
flamis intemis urit flamas, hanc amoris facit
meo est pectore exultu a finis. Con. tentabo.
o Theophile, ut te reuisto solus, sic tibi par
o mei ad id mortis ut eduaris est sperem, postq;
sum naufrago, Luchora, Emerges. The. quo
de me fama? fel. passim vitia iactantur tae

iniquus audis, rigidus, imputens, arrogans. Hoc
fama volat. The: vah! quanta mendacia. Gel:
fiscemus ex puero; puer siste gradus. Quo fama
fert per ora vulgi fert Theophilus? Puer: in-
grata, tristis certe, et execrabilis. The: nempe
qu: dicitur Theophilus bellus, forax, prodici-
entians, gurgis, Charybdis opus Abdonensis.
Hoc ego puer audio quotidie, ideoque aucti expe-
rius asserunt. The: a facis plura? qu: plura
nescio. valete, habeo quod ago inibi vel
alibi. The: quis demon hic implevit urbe vocibus?
queris hoc iam nota; in ore sum ut videtur omnino
calamitas! Hon: nuga publicus honor ab-
stergit maximam infamiam. Honori id hoc cedet
calamitas. Adveniam te confer^{mi} Theophile,
noctabit confilius. Potens sum; gubernat
astra phobus, terras honor. Eia confende,
occurrent latrona, dormi. The familiare
cedite, adeste ubi vocaui, caue, quiesce
ne quis turbet meum. Gel: Dam: cauebis

Scena 3a

24

Honor. cum suis. Cerebrus. Cerberillus. Tenebri-
ones q.

Honor: agile comites, Favor, et felicitas, ex inferno
aduocate Tenebriones, qui sagitta luce noctis calo-
ruehant. Zubeo; honor contemnendus a aliquis quis
conferat. Rumpantur barbara licet. Fa: heus!
pluto! Pluto! proserpina! Cerebre! Ej! Sedq;
audite! emittite tenebriones aliquos, lusculos,
ceculos, nequicos, leuicos, audaculos, garru-
los, mendaculos, ppyllos, gridos, pupillos, astuto-
los. Fau: audio aliquid. Gel: et ego, Hon: perge.
Euoa. Fa: heus! Pluto! Pluto! adfunt. Cer:
quis nos. Hon: honoris tu patronus es, mitte in
meam operam tenebriones aliquos, quod opera
indigeo. Cer: quot petis? Hon: quatuor. Cer:
adsum in struicissimi. Venite! huc auerno
sua properate agmina. j. equis ausu inferis
dare iura regnis? z. cuius imperio nostras re-
linguimus sedes. Cer: ego vocavi. Adeste a
honoris obsequia. oes. parens, ad omnia mala fac

proferimus. Hon. abjunde iubar, phoebe aureo.
lucē scelera alia d' patuuntur nisi maligna,
oēs nostrā. Hon. molior novas veunda felerū
parens ubi infanias, vulneraq; meditor. oēs
adunam. Hon. Theophilus iste ē qui honoris
illectus suavitale, et magnificentia, me fovit,
et unius contentis conpectari. Videri vult, et
dices hic ē Acanensis fideg. ita sibi perple-
cet. Cer. in promptu mihi curreat, consiliū.
Hon. cedo. Cer. celebris in vicinia magus ē
Gobrias, quem si adis Theophilus, dabit consiliū,
ut fluant omnia ex sententia. Hon. Apollo pro,
fecit tu pedis tuū implet. Cer. unus qua voles,
impera, gube, procipe, Hon. quam suaviter
dormit! Cer. in fine honoris. Ta. ad latq; fauor.
Hon. Eia muliere somnū lufiniolo suavisima.

Cer.
Te somne dulcis filij,
laudabimus parentes,
Tandemper aures comoda
Natos iuvas canentes.
I
Nō te reursant ardui
Mortalium labores.

Fractisq; venis corporis
gratā fouet quiesce

2
Cum mersa sunt tam corpora
Speru soporis alto,
Gueunda mentē ludicra
res somnium laesant

3
Qui pauper ē reconciliū
Tellure promittit aurū,
Nataq; trita purpurā
Miratur e laerna

4
Qui febre lenta maridos
Agrē trahēbat aris
Nunc sang in palestris
Currit sardatq; campo.

Cer. Qui vililis ē in regia
Superbit altq; aula,
Et aurea flauescere
Sentit caput corona.

Cer.
Tua somne sunt hoc munera,
Et multa prosterui
Lassis fauis mortalibq;
omnes fauere diui

The: heus! Geta! Geta! Get: adsum. The: quam
me perpetui vexant infamia. Get: credo here
afflictus es. The: alios quiescere cura non finit,
alios aduersa fors, mihi turbida parituris acta
inquietem. Fautor, Honor me premis undiqs, quibz
sine viuere & populum, dum consequar. Get: si tot
mala in caput tuum inspirant querendz & exitz.
The: quam Geta monstras rebz obscuris via?
Get: ignore, here, scis magica robora uiuare,
quisquis eorum implorat opd, in uicina & Gubernas,
Here, excellens magus, quid hares? quisquis
malo premitur, cauere debet, ne supprimat malus.
The: periculosam tentare doctes me alio Geta, quam
mehi mentis fauis. Get: nil triste metue. Tran-
sibz nam quis uelut obijere fraudes? The: rem
falis permittam, age, siue. Get: faciem profero.
The: sequor.

Scena 2^a

Gorgias Theoph: honor. Geta. Puer.

Get: hi habet. The: pulla fores. Get: heus!
aperito a cuius? pue: ex quis pullat? age quid

26
uenis? The: integrane heri tui salus? pue: inte-
gerrena. The: Citator. qu: iam abeo. gor: quando
se ad me compellit nece sitas? qui: tu me aduocas.
adsum, iube. The: o Gubria! Gubria! membra quid
solo colapsa sternis? Tode humo idisun caput, est,
re mortuus, quis coquat, recis color? The: quid faber
ipja plebis ora, nantia rumoris, aures in buis
quorumlibet, ex scelere falso conuulsa gra-
falis. qui me ante phobz aspexit opibz, honore,
fauore omnium florente, ille subito squalidum,
inglorium, inuisum, contemptum uidet, logo se Gubria,
si quid uales uel arte, aut uicibz cadenti fer-
peru, manu tu auro graue referes donum, et
uide meam est hoc firmo pignore, Ah! ita, et
honor me restitue pristino. Gub: marorem pone,
Gurgas exulte, metu animu liberali. hoc dex-
tra; sponde! hoc Gubria Theophilo. Non ante
sepsas tinget oceano phobz rotas, idem quam
fautor, populis, propalibz solito se reponat.

Coro. Attamen hodie differ, post hanc redi, tunc cui
patrono la facere datur salus docebo. Tunc vel dabitur
illud a facies. Interea recede, et certe pedem
refer. val. The. et de feruent salus superi.
val. ho. sequor meum Theophilum.

Scena 4a

Gen. Theoph. Eulychianus. Clericus.

Gen. unde tenebrae horum solis in quibus lues? qua
clade interijt dies? timeo subitas noctis fustidia
pseudos tenebras. Infusatur solus huius aliquis.
Cede nox, ah! quam male timeo Theophilo, id
supplex audit mago, qui iam phlegelonte
manes euocat, consulit, incertisq; rebus responza
capit. Taxo ut impediat. Est hic Eulychianus gra-
tus admodum Antistiti Eusebio, et perquam fa-
miliaris Theophilo, huius si in aula reuerseat
miseram Theophili etiam, experietur forte
gratiam. Eu. meditare ego mecum aliquoties,
et ita te reor, si esse quenguan, nec fore

mentis, cui si a vita exordio mala obtin-
gant, quam plurima, et maxime quidem maxima.
veluti Theophilo, Episcopi Caeconono, induitio,
cui tot aduersa res accidunt, ut miser viri robur
in fons officio sequitur ridente aula, stupente
ciuitate, et tota provincia; sed hi sunt, huius cui
moes homo homines, et etiam lupi habent, qui
eos, quot quot deuocet, tandem sternant. Fiant et
ipsi preda canibus. Ad Eusebium nunc eo, ut, quod
de de Theophilo sentiam opinionem imbibit, illi
adima, et rogo, mature ut consilium rebus capiat suis.

Scena 5a

Theoph. Gobrias. Cheron. Comites et Chris.

B. V. Gen. The. Anna.

The. Caelum Boath cum omne mugit, et graue
undis onus medium per aethera pendulum laxauit
effusus sing, nubes ligat, sursum residuas, in-
bribusq; se abstinet, radiosq; tenues solis erep-
ti iacit, donec vel omnis unda nube deuidit,
vel Ruster extremas in ora diffundit; tunc

aureo medus per ope se se agit phobus capillo, tunc
 facies iactat suas. At aurea nec sum mihi soc
 extulit caput, nec oes clara cali diffulit fere
 nitas nubes, tamen cohibet aquas, bonasq; radios
 aliquos ostendat spei. Gorgias sum fortuna magis
 mihi sedulior, si ala dictis idis habenda fides,
 res integra exprolamq; navis attingit. Commodum
 iterum ipse mihi adest. Gob. salus te volo. The.
 et ego te. Gob. fecisti imperata per bene, at
 uispa, quo modo labor alto recondere patrone, nec
 abilis tantillum recede. The. quando. Gob.
 quidquid aspectus terreat monstrum, crucis figura
 nulla cadaveris frontis sanguinet. The. crucis? qui
 sum? Gob. inimica crux laboribus nimis et suis,
 nec terror illos, aut timor in fugam dat, grande
 diri sed odium signi. Deum, si quis terror sibil, omni
 mile profana Christi ieiung, parentis nomina.
 nihil in hanc ad nomina. Maesiale verere
 Acherontis, in nocebit, tunc vocat in subditum,

probata fides et sumum mihi, hic sta gradum
 inaperterito, et portenta vultu rebusq; nil
 vitabant complice. Sta inquit, sum ego vel ipse
 te auial. The. maneo, ut uides. Go. oppido, de luno
 te, ob vos sacro tenore calo vos fere filen,
 id. Si ego phlegelont loqui in cesso monere.
 patefe tellus qua erumpant Sitis cohortes,
 Orumq; notuaga effusa agmina Reh.

Quoniam munagas ad limina dira cabernas
 Causa vocat? quo vis uno nos euocat uno?
Gob. amplius Theophili nome aures per sumo stygia
 paludis ut. Reh. ut. Gob. de dra ille qd flagit
 dat. &

Reh. nulla stat in nostris ulla fiducia rebus
 Christiadam, quod rito adhuc, et inania ludant
 Sacra, mihi quisquis sibil, mea castra sequatur.

Gob. capisne ipsa? The. capio. Reh. propter hu
 mana gentis, et mundi princeps late presentes
 conuicio orbis plagas, mundi q; sceptris tractio
 victrii manu, gentesq; late per quatuor orbis

plagas imperij's premo, quā fabeus feruida flagrans
plagā phœbi calentis ardet aëthio cane quāq;
se Riphæi vertices tollant aine, septemq; stellas
Arcadis semper videt, ad sæptra veniunt aëdra,
et ad aulā volans, gens sola Christi nostras sperant
notas, secreta labit, aras vertit, thuraq; suendi
negat. Go: ad natus parebit tuos imperator orbis
inferi, si admittas, ad genua accides prorsus tua
Rch: siste. Gob: audin? auede Theophile, talē
causam age tuā nihil time. Loquere. supplex
ad pedes auidos tuos, sacra princeps calatuo;
Imperator Tartari, ut blanda, rigidas adibat
in nives, clarumq; sequitur aubis phœbū dies,
saluta sui sublabitur rebus mea, et propperas
permulat, arumnis vices, ante valui, nunc nar,
eo, ante aula plus omnib; signatione florui,
nunc arceor Tatamq; piget, pudetq; aulam mei
iura proinde meq; reddere, rogo, honorib; et opib;
reddere meis. Ad aulā tuos obsequentiō habes.

29
Rch: Eia vero? The: aungūd ante tam funesta mihi
fors obligit. Rch: diu beatis quempid verē vestat
notale nomē ea sibi vilo obiacens. Ad manu guber-
natur fors nostrā, cito faciliq; tuo mede bo malo.
The: Rch! quidagam impera. Rch: Christum ab iura
numen, Mariā eius parentem nega. The: Sura im-
peras. Rch: Sura n̄ sunt, si consequare bulia.
The: Rch! quid hoc possim, nichil in Deū mali tra-
hui deui. Rch: feliciem ē facile ē cui vacat pēd;
meu. The: agere n̄ licet facta superi quo n̄ com-
probant. Rch: stultē vereris, si n̄ vis quod placeat.
The: Conscientia nostra n̄ permittit mihi cuncta.
Rch: meritis ē acipere, quid liceat sibi, The:
calcat inuisū vulgū. Rch: inuisū opprimes. The:
erige. Rch: si velis. The: volo. Rch: execrandū
Christi nomen eura, eiusq; matris, Tuople
te subscribe sanguine. GenThe: Theophile
felix videri qui petat et esse semper mortē cupit,
et perit mortē. Faciem stillantē sanguine, hos

velis, hoc ora, hos vepres respice. En hos pro te
velis amor divinus induit. Reh: quid agis? The: iniquo
me vultu quid aspicias? Reh: deo patris. The: abi,
stat emergere. Gen: The: peribis. Hunc in altis
pectori tuo infixum hares beneficius. The: in bene
facit, qui malis premis. Gen: The hoc nefas ausis?
vivis? exiliis? execrandis, abominandis, calo,
terrores, inanis. The: honoris istuc omne, quod
curis et nefas, haud et noens, qui curis et ex sponte
noens. Cogor. Gen: Th: qui de industria erras,
et noens. The: in erras qui felicitatem quirit
fuit. Reh: quo sola mortales beatos facit. The: abi
frustra quereris. Gen: The: odura gentis pectora
honor admodum parens ita vos fascinat! o dolor!
Chri: Theophile! crucifixus aspice, si facies te
in movet mea, quid cogitas? in sanguine tradis
tuum, sed meum dignum. En, meus es sanguis. ego
vocavi te, enutrivimus te, laui te sanguine meo.

30
The vindica me a malis, sanguis si sed tuus. Chri:
vindicavi ab aeternis. The: sed, quare in elid ab
istis? Chri: etiam ab istis. The: sero amicus. Ch: nunquid
ego doming? ubi honor meus me respice, etiam ego cum
iniquis reputatus sum. En, quo te redemerim lybri,
viden? hos clavos? Crucis? pectus hians tui amice
fuit? Th: non amat, qui alterum persequitur,
lodit. Etiam meum pectus fuit in interno mororis
vulnere. Ch: in persequor, probant adversa, an
etiam tu me ames, et silentio tuo, spongia, te velis
aspicere. me se relinques fonte aqua vivas?
et fodis tibi Cisternas dissipatas quo con
tinere in valent aquas usque quo parvula diliges
infantis, et stulta, quo sunt noxia, cupies? The:
stultus in est, qui quirit, quo profant sibi, fugit,
quo noent. Ch: objant, quo aeternas calamitates
afferant. Th: inartas. erit, cum respiciat. Ch:
o dolor! ita sanguis calcatur meum! Th: hoc
dolco. Reh: in calcatur, qui emergit. Perge

age quod agis, Christe iura, volo; aut tuus ad Christum
 uenit calare magis, contemptus ferere vulgi
 per ora. Et qui faxis in maiora uiuas. Sentias
 quid ego possim, quid mei. Abiura inquam Christum,
 et maria, cuius ora nomina, ubique salutem fidem
 remittis. B.V. Theophile, matrem tuam amabis,
 quam amasti, ab inuocabolis. Th. hodieq; amo. B.V.
 spem tuam? Th. quid spero? auferis quae habui. B.V.
 cali ianuan? Th. Christus ex. B.V. Matrem orientis.
Th. iam uiuas. B.V. oro. Th. mihi dumodo iuuat.
B.V. matrem misericordia? Th. n. experiri. B.V.
 ah! quid agis? Th. personam miseri hoc in Theatro.
B.V. eris miserimus. Th. filius, ero felicissimus.
Alk. Matrem n. proferes filius, femina illa i. Th.
 illa. Stalasti Christum deferere, de matre quid
 dubitas? nihil illa uobis prodest. Mater hoc
 spe uos lactat inani. Th. nihil moro, ubique
 remittis. Eia iube, conceptis uerbis proci, per
 dextram iuro meam seruabo, si iuuas, fidem

Alk. fecite, proci, iura. Ego Theophilus Episcopi
 Rodani in Cilicia supremus Oeconomus Christo
 Nazareno, Maria eiusdem matris nuntio remitto
 abiuro, meq; totum, corpus, et animam principi
 Tartari addico, ultro confecto, habentq; in sempi-
 ternum seruare, ita cruce testor meo, meoq;
 Chirographo, salutem fidem sigillo confirmo, perpetuam,
 irrevocabilem, quam si uolam, pered. Chr.
 Angeli pacis amare flecte, super contributione filia
 Zion. B.V. quia egredias de abea os deor aig.
Anima Angelus Eue quo nutriebatur cunctis
 amplexata de Herora. Anima: Eheu! curauimus
 Babylonem, et n. de sanata, derelinquamus eam.
Th. cape, ma, et animam trado meam. Habes
 fidei date te diem. Alk. amplexus pectus nate
 meos, atq; oscula fige, quem ferendam, nulla sisse,
 rel mora. Ten i. Eue tibi loca tenacia de
 Typhai uinculis, sunt laquei mille nobis. Alk.
 Theophilus meus ex. Euax! Th. Tibi obstrictis,
 sing. oes. gratissima proda. 2. mille latens.

tela hui. Ch. prada petita mea ē. 3: resia
mille feroj. Ch. prada petita mea ē. 4: mille
faeces iavis! Ch. exarpsit honoris amore: 5: mille
feras laxo. Ch. prada petita mea ē. 6: hāc
auca prada tenetur oēs: 10: noster ē Theophily.
Ch.! Eho! Saute pradam meū intro. Theophile
uale, hodie nostros experire fauores. Th. ita
pe pleng vias. Faxis nodiri memor. Ch. ē
sabitā. uale. Th. tibi deinde dīsing, iā tuus ut
dixi cients, seruus.

Scena 6a

Menopropus. B. Virgo. Angeli Duo.

Men. hac nocte patitur luna deliquium, sua pri
uata luce argenteos vultus tegit. Maria luna
ē, lux fœdalis, cients Mariani, fugit parti
cula lucis Cynthia, macula sabit. fugit Mari
ophily virgine, nubem trahit maroris aliquā,
si quo in aetherios cadit caligo ciues. Ante
noctis fugitiuam faciem vidistis, umbram cernite
gnaeniam tamē indiuā nobis, solis ornatu

32
mical luna, aperiam tamen lumen; spectate,
vel si vultis augeri malū, et vos fœdalis, vel
cients Mariani fugite, fulgentis iubar par
entis, illa totidem umbras feret, quot Sanna
vestiri. Et patet calum meū

Choras.

Ang. 2: tota pulchra es o M H R 3 H, et macula ē in te
Men. Cō macula, in te, in luna macula.

Chor. macula n ē, a ē, in te.

Men. tota pulchra n ē, macula ē in te

Chor. tota pulchra ē M H R 3 H.

Men. pallida, tridit ē, nubila.

Chor. Argentea, lata, serena M H R 3 H.

Men. tegit argenteum vultum.

Chor. Tota pulchra es, et sine macula M H R 3 H

Men. vel plena fuget Cynthia cornu.

Chor. M H R 3 H gratia plena. tota pulchra es
Sœmi, pulchra.

B. V. Ne me vocetis Sœmi, id ē pulchra, sed
vocate me mara, id ē amara, quia amaritudi
ne repleta sum

Men. Quis fecit tibi? aut quis contristauit

Eni Theophilus.

Men: Ergo maula Theophilus?

Arg: Elegerat eam in feruam, dedit ei nomen, mecum a filijs, in corde suo thesaurizat eam.

B V: ah! perdidisti Drachman meam! filij mei sanguinem pretiosum! Iurgum, et circumbo ciuitatem, et quaram quem diligis anima mea, accipite lucernas, accipite fopas, effuestran totam domum, et quare Drachman meam donec inueniam.

Chor: Men. o amor! o Sola! o fortis amor MRRSE erga suos clientes.

Scena 7a

Euseb: Confales duo: Senat: duo: Theoph: Aulium

Eu: membra quae suadent sua, et non medetur vulnere periculo se facit; pestilente credebat aulos veneno infectos, quod ne latius serpere, amouit super Theophilum in multis amplexibus, sed ubi testibus idoneis audio innocentem, vestra proinde me iudicia, quare quidem tanti nostra intrest exquiri, quid in hoc rerum statu faciendum videatur, Con i: dum refulsit Cilicia lumen Theophilus,

subito occidit. Con 2: quando clarus, et nitens, diebus antistes maxime Theophilus rediit, parum veritatem calomniis, celebris, et indigita erat nostra ciuitas. Sen i: virtute sua Cilicia inclauit Sen 2: latebram aperiit qua occultata est. Con dolens, consolens. Eu: omnia sua admodum profecto factu, composuit. Aul: calo sacratum caput, aduersi venti in obsequium, vestra colligimus, con sue i. clades ubique formosos mores, Con 2: quos sepe praecepta regunt. Orbis sunt praedagogi casus asperi. Sen i ita ferre passim fieri solet, ut, quae omnibus gratissimae, repente gratia excedat. Sen 2 nihil aequale alicui, atque fortuna. Eu: et vulgo adeo, ut si verum foret, homines olim ex arboribus nasci solitos, ego probo ex folijs genitum credere, ita nunquam sibi constat. Quae fortuna cumque inclinat, eodem vela sua vertit. Con i: Experitur Theophilus, nemo suspicibilis, despicibilis. Sen. Con 2 iudicatur modis in fluctibus proferri tempestate. Sen i.

Quid si ora iuberis subire tua, ex perplexo fors
expediri possit Theophilus negotio, ad salutem, et flo-
rentem pristini status dignitatem admittite. Eu:
censetis? oēs. censemus. Eu: vocatur. Sen: mutare
sape magnorum officiorum viros, ne quid iudicio non
expectat, Eu: ergo antiquum honorem deferendum
iudicatis? oēs. iudicamus innocentem. Eu: quid adhuc
populi? Con: spernenda sunt vulgi iudicia, si
quod agis est bonum. Con: nemo prudens improbat,
si datur obiecta purgare crimina. Sen: nemo
et laudis est infantes non dū vexare frustra probis
Sen: probat virtutis calamitas, evahendus
merito, qui probatur innocens. Pub. adest
vocalis Theophilus. Eu: siste. Te ne saluum
Theophile? The: saluum. Eu: o fides humana
rebus credula nimium relatis, fateor aures
Theophile probuisse inanibus meas rumoribus
vulgata in omnes fama quod constans refert,
credendum arbitrabar, sed fallimur. The: ignore

34
princeps, vulgata in omnes fama constans nunquam
est, semper crevit eundo. nemo illa inrens, qui non
in aula arguatur sceleris. primas tenet invidia.
Expertus magis didici quam sit fortuna lubrica,
tuta qua speramus, breui mutata feruent maria.
si subita vice fallax potentis est gratia, et molis
favor. Eu: humana mens fallacibus frequenter
habentis regitur. The: hoc unum erit modo iudicata
fortuna solacium coram te, coram consulis, coram
conscripitis patribus, coram Deo, meam testari, et
probare innocentiam, hoc unum solebat, quod mortui
viveribus perfidia macula per atroem imponeretur
calumniam. Eu: satis probata nobis omnibus est vir-
tus tua, agnosco integritatem tuam, fidelior The-
ophilo illam non videtur ab hominum memoria. Con: oēs
non videtur. Eu: amplexus, amede, mihi reddere expe-
ditos quidquid irarum fuit ignore, ex hoc gratia,
et pietas de colantur, animis odia damnata
existant, antiquus te honoris excipiat gradus.
The: inmensa grates gratia haud reperis pares

accipere, miseri n̄ possunt referre gratia, sed ea
grati. relatio ē, quod referendam agnoscitur. Eu.
claves recipe, et breui ad aulā, seposita mora
refuere, quo a striore nube sol obscuratq sub
pluuijs latuit absconditq, ē illustris emergit.
lucēq dissipata caligine. Con. i. qualis parentis
cui necem auclerat graue aut vulnus, aut morbo,
inopina cum salū deponit in vires stabas gemina
animū complet voluptas, ita ex se duplex nos
afficit letitia; nam quem fama vulgi strave-
rat, seruauit integritas, et innocentia. Facile
cabit rumore vago quod spargitur. De hinc quod
optatissimū senatui, populūq Abdonensi audivit.
es redditq nobis, sidiūq, sed malo nostro tamen,
quam ciuitas beata bono esset viro. Bonū
boni iactura, quod requirit bonū. Eu. hac acta
et sinu agentur hodie ad aulam redeuntem il-
lustris comitum manus cingat, accepti notan-
te deoris insignia ut adimat gloria. Con. i.

iam splendidq subit ora ciuium. Th. nil differā,
si redire licebit. Eu. redi, et expedienda expedimur
ad aulam.

Sena ad

Tama. philotimus. Lucius.

Tam. Exopt ne hic dies multa mihi affert negotia,
quā inerto fortuna progreditur gradu, paulo ante
amotū aulā denuntiāui Theophilū, iam receptū af-
fero, sed quid mea refert? aques lata nuntio, atq
tristia, et atq tristia, ac lata. Eundem quod
loquar, quodq garriā, habeam. Heus! aulo,
incola, in aulam receptq Theophilq! profectq,
iterū ciliis, antiquam in manibq habes gloria,
propediem redibit, propero ut plures fiant,
et illustris comitū manus largi cingat, interq
tripudiantiū choros honor aulo inuehat. phil.
redibit igitur ad aulam veior illud caput, inso-
lentis ille, tumidus, fastuosq, et perfidq Theophilq!
in lucem redit, qui latuit in tenebris? ad honore
in gloria? heu desides furias, quo unū n̄ possunt

homines suppressere! heu frustra exhaustos orci fu-
rores! quam nobis malè consultū ē! vah! quā
me pudeat, n̄ fuisse magis impudentiorē. Etane tam
diu incertos armis intenderim? inexorabilia cre-
debam ēd̄ falorū numina, et nunquam revolvēre
stamina, lacrymis licet mare integram fundas,
at video, flenti precibus, et subito mutari oīa, potest
senus exiūdere gratia, hac me spes alit. Eise
simulabo interea, et. Et nobis alicui solene ē
simulabo me amicus Theophili, plures quādoq;
eterni! ficta amicitia, quā aperiū furor. quid
subitem fallere perfide? nobis facta impia
pa factum n̄ dissimulat.

Scena 9a

Honor. Favor. Contempt. Felicitas. Calam.

Theoph. Consul: 2. Senat. Cives. Sacellites

Ephēbi

Hon. exere aula usq; indita causa, reddē
reuoaris, Theophile, habes fauentem Eusebio
adulam, nūmquā in manib; fortunam, celebris
te iterū per ora civiū fama vehit. Th.

finxerint amuli nepio quas fabulas de me, et or-
cinuerint Eusebio, n̄ semper ē lalebra solis;
proferet dies perentib; sepulta quo tenebris nubes.
Hon. hac odi maleuolū de, et meq; ponunt
fabrigio, meq; sinu. Ja. Conuicta fors tua fi-
muis fige pedem. Con. j. ō cogitata vana quo contra
dei voluntate instituta? citius cardine orbē
suū moueas, quā vel pilam velante conuellas
deo. Conz. hac nulla letior tibi luxit dies. Ho.
fugat semper nubila, serenitas. fel. felix ē,
grauia quisquis vulnera rahēte, et agno,
molo perferre nouit, ira quo tegitur triumphat.
Ho. iam obliuiscere gemitib; suspiria, acerbo
calamitatis turbine s. Te administratorem
Cilicia fata voluit. Th. nunquā potest n̄
ēd̄ virtuti locus. Sal. quo me extrahit inuidia.
Hon. praetate, et capite mea munera, hāc ego
Theophilo viam raro floridam. hāc hāc, me
ducente, ad destinatā procedit gloria. Hanc graui
virtutis merentur aspecta. Nunc agile socij,
plateis flores in sternite, et gramina

Ja: o bellam segetem! hanc hanc industrij fa-
 ciant sementem, quam lobi inambulant. Kon: hoc
 meritorum, officiorum isthuc seges semina. Cal:
 iusta. Ho: Tace. en tota aula procedi! obuiat.
Rut: comitum occurris Theophile, adfuit ut illustri
 te comitum manu ad aulam reduci exules, iussit.
Antistes Eusebii. Philol. Rut. salve, o restituta,
 te nobis Theophile. Holet: ignosce, si qua in-
 talimus mala testor tonantem, n' male intulimus
 mala. Grat: Cilicio magnus deus salve. The:
 ignosce gloriæ auctoribus uibet agnosce uirtutem, et
 bonis uti bene. Rut: ne in honorem ingrediarius
 aulam hoc lingue insignis aures te salutat. Ea:
 sebius. Cedo iugie tuo. Age turba plaustu
 adde sum progredimur. Cui: oes: uiuat Theophi-
 las! Ho: Cilicio deus Theophilus, oes: idem
Kon: honoris column Theophilus. oes: honoris,
 column, Theophilus! Ho: uiuat Theophilus. oes
 uiuat Theophilus! Rut: age turba uberis sing
 labia explera, et me proeunte plaustu sequere

hanc aula laudibus, exulta plaustibus
 Ede signa labilis
 Cantate canoros, Theophilo choros
 Hui gloria largi adorea sparge
 Zo! Zo! uiuat.

Hanc fama gloriam per orbis aream
 Citatis patris circumferas!
 per te sedia per aulas Theophilo plaustas,
 Per omnes obuiant, qua fidere mihi
 Zo! Zo! uiuat.

Sena 102

Cosmophilus: Rudacolg. Licentis. Anthrax 103.
Antotrogus.

Cos: quidam, licenti mihi contingunt oia, tot
 arbitris, magistris tot, tot oculis ubique aduersa,
 ut ad locum mihi nunquam liceat, ad libertatem
 aspiro, et ubi illa habitat, et in pretio, ad
 aula. Li: Cosmophile, seu sentio, iisdem boni
 afflictor manibus, pax nulla, nulla quies, tempe-
 stas in tonat continua, ex omni me parte fulmen
 petit, et ego in horis meditor sursum exultare iugum

Lu. ad aulā receptū ē Theophilus Eusebius, notissimus
michi, cuius fauore sperare licet aurā liberā. Cos.
huius ferri nequit crudelitas. Li. quarenda libertas
liberis, et ingenuis; Lu. hac quando negatur graui
libus, etolis violenter quarenda nobis ē. Quam malū
nobis consulimus, quies, annos, Iuuenile robur refrimē
oblocamur inter has angustias, timores, et sollicitu-
dines. Cos. quā animū excedunt. Lu. nemo felicius
quā qui sumus imperata ē. Li. et cui licet, quā
libent. Viuere beate, genialiter, laute. Cos. ita
in aulis uiuitur. Lu. noui id genus hominē, latū ē,
et libertatis amans. Li. talis nos decet. cetera
senes agant, aut qui densis siluariis saltibus, fera-
rum mae condiderunt se se incogniti latent. liber-
tate nos utamur, et si quid aliud fuerint gaudia. Cos.
caudentis ē seruire temporis. Lu. sapit, qui
audet aliquid. Li. violenta nunquā durant. cum
stare putas ruunt. Cos. ineptus es, et miser,
qui a sorte natalibus suis signam amplectitur.
Li. aulā, locus ē nobilitas. Lu. exoptatissimū

iuuenibus, ibi uiuitur splendide; semper poluibiliter.
Anthax. exi ex culina, madigia, exi, sis, fauas aio
qui mihi inter patinas exhibes argutias. Egredere
herilis, perniciēs, ex aulā. Art. oh! oh! Lu.
ni se aufers ocius, mitte, qui se coronent Iulianis
Art. Rex ē Iulius, tu tibi coronam illā serua. Lu.
per foras, et cochleas, uiro meo nisi abis, salta-
bunt boues in tuo tergo. Art. etiam sine choraula.
Lu. heus caule, pueri! accedite, accurrite. pu.
quis nos? Lu. meo hā culinā infestare pergit.
iterum propudium culinariū, cito abigite Iulianis,
uerubus, canem. pu. abi, abi! Art. oh! oh! perij!
aut uapulo! Lu. quia vis. Art. ego autem uap-
ulare nolo. pu. abi, abi! Art. uah! vultures,
ne vos mihi penas dabit, si appropinquem uesitū
offerdero. Omifera aulā conditio! repente qui heri
placuit hodie egitur. Lu. quid vos nobilissimi
domini? Cos. ad aulam, si admitterimur. Lu. gra-
tissimi sumus et morosi. Li. laus omnes. Lu.
et libertatis amantes. Lu. tales decet et aulicos

Gen: frange. Th: ah! qui possum? absit ut fluxam
geram fidem. Con: interin & fides, fides. Gen: exce-
crandum! calce inuicem. Th: suspecta, ac violata fides
nocte dieq; agit, laccinat mentis. Gen: quid hares?
n & seruata nra salta contra Deu, natura, Con:
fuentiam, fides. Con: o imane, eiru, horribile
facies. O me fas! Th: heu! quanty imis ardet
opibz dolor! quanty agra iactas abbas pectora BV
JKK. Th: ah! actum & heu iam sc capty BV: KPT
The: cui apty. Gen: Calo. Th: frustra clamo BV:
KMO. Th: quem amet calum? Kk! qui potest per-
fide? BV: TTSVM. Th: al ego n sum. Kk!
qui fregi fidem adei, BV: LEO. Th: orbis
moderatori! Gen: optimo, maximo. Th: cuiq; pulchra
eram imago. BV: MKGO. Gen: mago ductore
destrucia, cuiq; opem implorauit miser. Th: Deo
dolor iam precordia tangit. BV: KNGTT. Th:
grauiter, sentio, pro dolor! perij abi capia nimis
inhiare honori, diuitijs. BV: VTTTSS. The:
quibz iam constricty teneor. Desinera, quid haberent

40
fraudis. BV: KSSS. Th: audio. vob! quot maledem
cipori inferre meo plagas. BV: KTHS. Th: paniter
h. BV: TTH. Th: supis si aduol? BV: VLLD.
Th: si possem ed bonz. BV: OTVS. Gen: exulte
dird conscientia tua. Th: quod mihi inieit inimig
factus. BV: KSTVS. Gen: Sonnis. Th: ha
fectus perij miser principe. BV: TTKTPE.
Th: vix gratiam ampliy, et fauente Deo inueni.
BV: VETKAM. Gen: Mariam ergo vocante audi,
respice amabilem virginem, matrem beneuola amplex
tere. Th: Kk! dolores inferni circumdederunt me,
procurauerunt me laquei mortis.

Chorus

Anima The: Lubily. Vigg. gusty Oronaly. Tacty

Angeli:

An: miserere mei Domine, quoniam infirmus sum, sana me Domine,
quoniam conturbata sunt ossa mea. Et anima mea turbata est
valde

Qu: afflicto me roto quinq; sensu corporis eximant

animi; tristem audio et Theophili animam, nostram et
pedere, blanda voluptate tristes curas: hem anima
mi, qui vales? frena solas, comprime quædā, adspice
ad natus tuos celer, muscos audi sonos, canoras fides
garrulas cordas, et accipientes molles, suavisque admit,
se modulos. Mouet, pellit, rapit, vincit, et ferit mu-
sica. Teris musica imperat, et cautibus.

Chorus Symph:

Quæ curarum tragica solatus
Compede, et tristes lituos sinistram
Quid quid aduersi referatur audax
prohibere fama
Musici tota melos aure vinct,
Barbitis nunquam, neque parce plectris,
Tempera arguto fidium molesta
tempora lusu

Symph Rn: Ah! alia in auribus meis sonat musica!
Solas inferni circumdederunt me, procurauerunt
me loqui mortis. Chor: Si strahere in varia oportet
agrat mentis, valere si velis bene, diu.

Cerne, quod præstis tibi, quod erit generis
veneris clauso latuisse fatis!

41

Lubemus coui, quod his segenti

crede, quo.

Crede, Saturni prope noctis annos

lurea vires Somni quietis!

si tibi nulla attulerint edaces

tempora curas.

Symph Rn: repleta est malis anima mea, et vita
mea inferno appropinquavit. Chor: sine ferulis,
et paulis, miser es homo, varianda vna, vires
oppressas gustis reficit.

Hanc iube laulas simul parat
instrui conas variata mensis,
Paulis lotus capibus repletis

vina propina

Rn: populerunt me in laeu inferiori in tenebris,
et umbra mortis.

Rn: Bassis naves violarum amonis
gline, et lapsu quate vere sitis
Balsami rivos, et odora pennis

thura quas illis

An: iniquitates meae supergressae sunt caput meum,
et sicut onus graue grauata sunt super me. Tac.
ex omnibus ego plurimum populi, reges fecimus, prin-
cipes dulces meo iuge, quidquid horridum, et asperum, a-
motia, in membra cito serpo, et intus animi
subeo latebras. Fractas ego vires molibus restituo,
et C quod miere) salifera molli felicio corp
tegete, et lectulo.

Suaue iam prodest rapuisse huiusmet
pignus, et molles obijce, Strias,
Dulce pro stans caput impedit
frigere ferlis.

quem super vulgo genus eleuauit
Splendens proci, rigumq; corp
strage bombycis tumeat, vel hausti
meritisq; indi.

Symph.

An: Ah! multa flagella peccatoris! Angj.
sperans autem in Domino misericordia circumdabit.
Bv: ego mater misericordiae, et pulchra dilectionis
et amoris, et agnitionis, et sancta spei. In me

42
omnis gratia q's via, et veritatis, in me o's pes-
cila, et virtutis. Transite ad me o's, qui conu-
piscitis me, et a generationibus meis implemini.
spiritus enim meus super me dulcis, et hereditas
mea, super me, et fauorem. Angj: Hereditas
mea super me, et fauorem. Bv: Delicia mea,
et cum filijs hominum. beatus homo qui audit me
et qui vigilat ad fores meas quotidie, et obsecrat,
ad portas ostij mei. Qui me inuenerit, inueniet
vitam, et hauriet salutem a Domino.

Chorj: qui me inuenerit.

Bv: qui autem in me peccauerit, laedet animam
sua, o's qui me oderunt diligant mortem. An: cor
meum conturbatum est dereliquit me virtus mea. Bv.
Scum, qui te genui dereliquisti, et oblita es
Domini Creatoris tui. Angj. receperisti a Deo
salutari tuo. Angj.

Tholasti Domini, et a Deo.

Bv: crucifigens tibi me, ipse filius Dei.

Chorj: idem. Crucifigens.

Bv: assiste turba infelix, recede, alia

adhibenda quando animi agilitas in sunt pharmaca
cor contritus preparata, comites mei. Has tibi
quinq; venas vita deferat, ex quib; vita hauriet,
et salutem a domino. renuunt ista, quinq; tuis
me de fonte. Ang. j.

Paros mellifluis patete vena,
Et large roseo madete mimbis
gle flumine liberaliorie.
Omne promite feruida fauore
vita reddite mortuo vigore.

Chor.: Mana beata purpura
Cavernula beata.

SSV: vultus tuus ex filij mei sana vulneribus. Sanguis
tuus fugio vitales philtro mortis aternam tibi
feret, ~~et~~ nisi ad hasce te thermas conferas
Sci ante iam pridem exortas in salutem mortu-
lium. Sanguinem quem è vena misisti eliciente
Tartaro, Jezu Jezu cruce corrige.

Ang. j. absoluius laborem, Regina, cor contritus
preparavi.

SSV: hoc volui. En anima mea, cor contritus sum.

penitus iste fasce penitentia confectus
ex hac liquore prelio trahit. Et

Et: quid amplius?

SSV: porro vel unam guttam lacrymarum tuis ex
oculis elice, pro expresso sanguine, quo te de-
uoluit Tartaro. Ciliq; sordes expiabitis, guttula
amoris, quod vadum, si aqua ebibas. Hoc pos-
sibile anima medicina salubris. Et

Et: Ah! si auerbas faciem tuam a me, in qua-
cunq; die tribula, inclina ad me aurem tuam.

SSV: sed tu auerdisti faciem tuam a me, à filio
meo, Deo tuo, salute tua, reuertere ergo ad me,
et per me ad filium meum, si ultra dilige vanitatem,
nec quare mendacium.

Ang. j. va qui trahitis, quasi vinculum pleustri
iniquitatis.

Ang. j. va vobis, quoniam receperistis a me.

SSV: reuertere ad me, Theophile.

Ang. j. aut ego tradam te in manus gladij, et membra
tua partes vulpium erunt. Si mortis formidine
conculeris.

Eng: si iudicis terrore terrearis.

En: si inferni bacanthro forbearis, respice stellas
pura Mariam.

SV: recedim; reuertere, si sapias, reuertere.

Eng: Maria n̄ recedat ab ore, n̄ recedat a corde
Maria, et hauries salutem a Domino. Quid enim
dulcis, quid amabile in ore? in ore peccatoris, quid
Maria?

En: n̄ recedat ex ore peccatoris Maria, Maria
n̄ recedat.

P. R. S. a.

M. R. F. E. C. L. E. S.

T. H. E. O. P. H. I. L. O.

Transiens in gratia, et colat recipitur

Scena 1a

Eulphiang. Gorgias. Magus

Go: saluere gratia ubi caliculis caput.

Eul: saluam, atq; fortunatam te volo. Go: fre-
quenter conuenire de seio Theophilo. Eul: con-
uenio. Go: valetne? Eul: n̄ admodum bene.

44
Go: qui sum? Eul: disperaliatur animi, solo The-
ophilo cura vexat rectore. Go: quo? Eul: respo-
ndi, haec res Theophili miro verti statu, quid,
quid tandem fiet. Go: nunquid felix es? Eul: feli-
cissimus. Go: expone ergo rei seriem, et narra-
ra. Eul: maestam, et animum benedictam magna
seiparentis aene ingemita, Maria vocat, Maria
clamat, eiusdem oēs amant in adibus parietes
iones, ipse solo quandoq; voluitur, siam ri-
gans lacrymis humo. Go: Certe? Eul: modum
sola inuenire nefuit. Go: o fauix atrox! o
felus! tam subito nostris effluere prada ma-
nibus velis! n̄ fiet; n̄ fera, n̄ patiar. itare
merita contemnat mea? adeone credis omne
consumptum nefas? Eul: quis te furo agitat?
quid ita succenses Theophilo? compege molis,
actum agis, si potentiori te aduersaris. Go:
in tantis ego arumnis constituto supplicas
tuei, neq; factis, neq; fide, rebus in aduersis,

egenis, nunquā miserū deditūi, et ille me? ille
nos? suos? Eul: Eho! nonne hoc iusta tibi
videntur? Gorg: n? Eul: obsecro n? inuolare
in afflictōis solaciū Mariā? Gor: Mariā,
Mariā; video quid meditetur, quidq; molietur
perficius. n? curat, quib; tenetur capres, ad
ipsi, si fides velit frangere saltā, mea ipse operā
in gratiā, aulamq; receptū ē. attamen nondum ulla
fixit gradū loco, tenuis ē fauor principis, in alto
nemo seurus stat. Eul: nescio quā se agitent in
temperia, bone vir, enarrāui quā fuisse ex
me retineras. alia me auocant negotia, vale.
Gor: abi et tu cum Theophilo in malam crucē
corui pabulū. vah! nefariū, audax, exerrandū
caput Theophilus! faxo sentias, quom habueris
negotiū. Go Arlis meo magis ēdā specimen, est
fundet Tartarus quid quid veni fertiles Colchi
regnant, spumas de Draconū perlitas, hydro
lus, Stygiū cruorē, pedibus x fatū nouis,

45
furiale lumen Cerebri, lacrymas Stygis, crine
Medusa, et catū auernis rogis virg. Iridia
tetro noctis obijciā spectra, et si possum in imos
mentis arcano sing, penetra bo. Terge anime,
ex visib; obsequa Theophilū, et si ad Mariā re,
gredi suū velit, artes tuas experia, et toto
inferos hauri violento pectore. Diūmp, fariq;
quod solis expanseant auersa faces, horribile,
impiū exequere. Malū n? ē quidquid mali ingeratur
perfido.

Scena 2a

Gela. Gobrias. Personā muto. Lurioner

Gel: librum ego indepti somi Gorgie, proclaramus
suspicio, Quo ex volumine mira, micissima licet
addiscere. experiar solū heū; solē mouebo pla,
alo iam calo tonitrua, aut emittet originiū
lum, Tartari pedes, eamēq; potentia horrida,
funerū diuas Chimaras, Caros, Strygges, noctuas,
et quidquid alto gurgite interfū latet. Subes peri,
ulū facere. Kellos Wachī roga, Quarta seges

Solitare, plaudere, fraudare, mure, hie,
amoth, Abraxa, Zaldabaoth, Gao heu! heu!
quid hoc! uivite, avarite! superi uivite! Gor:
quid agis? fieleste? Get: ah! uia! videntur spectra
umbras? manes? Gor: quid ista comoues? Get:
pauculum aliquid legi in libro hoc tuo eximabili,
quo tu citare diceris fulmina. Ga: quid ad te
liber arcanorum confusus? quid Siphthera? Get:
ah! a dixer, a bepe uibe umbras. Ga: quare
legis talia? a sunt profanis polluenta manibus
sacra. Get: profanis an manibus a attingenda?
profanum famulus cuius facer, et factus totus a
heri? Ga: filius. recedite manes per hie,
routis uibeo imperia. Get: quid magno tu me metu
liberas? Ga: ne tu felix es quod interuenerim.
Get: sed etiam domine multum ad tua me tibi ob
stringes officia, si vel pauculum aliquid rari
monstra prae, at innoxia. Gor: rogas? Get: certe.
Gor: iam? Get: more gere, rogato. Ga: si parere
velis. Get: ad nulum obsequens. Gor: huc concede,

46
hoc persta loco, actum te uide, si fixos transieris
limites. Caue, ne naktas, nisi interrogem, Tace.
Get: Taceo. Gor: iterum finis crepitauit? Tace
et! Get: nec uerbum loquar. Gor: plene rimarides.
Get: etiam conuictus facis? Gor: a beo, ai Taceas.
Get: perge, Taceo, obsecro perge, Ga: obsecro Tace.
Lucris! puer! mensulam cito prode uibe, actum
redi. Eccubata, Kratus, Silanaki, Edilapadei,
Seacafani, Jerotai, Tapanas, Tapanus, Lupi,
mali, Lugimauli, Tetalai prode inquit
longuiores gradatim, appice. Abite. uin
uidere lupum? uerum? Euere, iam prodeunt.
Rēste. Age, loquere lupo. Lup: in proxi
mo quam uidero ouem, rapiam, Baboq
fameliis prodeam sentibus Theophilis. Gor:
et! obmutesce. Pergite, saltate. Balle,
Beecha, Ebre, Knech. Walden, Wier,
Mumriach. Cape panem finde. Sanguis
effluit, tui portendus heri sanguis dedit,
sanguis dabit, et animam oro si ausis pecta

infringere. En etiam colam respuit Theophilus;
 vident equitantes, et mirantur Rheronta
 ut irascitur? ut properat? ut ferrum amittit?
 ut tela intendit? va! va! Theophilo! hic
 recta abro noctis, tristicis umbrarum Seg,
 criminis reperta primi, sceleris instructa
 noui, ducta ira mea certus, ira facilis apert,
 for mea, effundet violentiam in sacisfragis
 impetum, versipelles effert artes, subdolos monstrum
 solos. Hic dies ultimus posuit manum. En aetheris
 horrorem, Draconis colla turgida, ut longus
 torba sibilat cauda Draco; en oculos, cristasque
 fera, linguamque tripulcam exerit in probram.
 Clari variata olympi. Jam egredere, ostendam
 alia non est quod timeas apud. Attonda. Exempto
 metu, lepida vide sis spectacula. Atque ut
 a te exordiar Gela, pro quem tu alis vermes?
 aliquot uenis longam bestiam. Gel: Ego in me
 vermes? quid, beneuoleo, nil per sentio.
 Ga: at ego video Ge. Quaso te, libera sis. Ga:
 sta. Gel: vah! unde iste vermis? Ga: ex

tuoque capite. Gel: quam gaudeo, exemplum per
 mem. Ga: a qualem inspic. Gel: video. Ga:
 nunquid sumis iucio? Gel: et quid sum? Ga:
 sis? Gel: ego hercule sum sumis iucio, vehementer
 sis, Ga: bibe. Gel: infunde aqua. Ga: bibe.
 Gel: nota. Ga: obpropino. En, nunquid habes quod
 bibas? Gel: profecto. Ga: audi. Birnaroth,
 Kiti, et Nelecanthi, Calimali, Lache
 ul, Tyfelit, Rthidamajon. Gel: quid hoc? Ga:
 nihil ad te. sis. Gel: propera. Ga: ad vota.
 faxo, ut repente aliqui infantant. Rudi. is arape.
 abite intro. Sed cum adiunt alij, quos data salute
 efficiam multos. Rduote sis. i. saluate. Ga:
 loquere, si quid negotij vobis est: loquere aio. Ge:
 quam cito tu elingues reddis. Ga: imo vero a mono,
 colti, suarimus. Siute, quid vultis? s. quid
 tu malam pro nostra salute nobis reddidisti.
 Ga: saluti, quod tibi ed cenfui, reddidi. s. a page
 istiusmodi salute in cruciata, qua redditur. Ga:
 sic mihi, an boni quid affuat est, quod uti quisqua
 posuit sine malo omni? i. ne pingis isthac philo

sophari, aut arum dari, nunquā dīdiciſſing, neq; ſimul;
ego bonum, malū quo aueſit, mihi dari haud deſidero.
valele. Go: geta, Ge: cedo. Go: cape lapiden. Ge:
da. Ge: appie. Ge: video, lapis ē. Go: cape, aio,
Ge: ne tu lepidus es, unde in manus meas pecunia
Go: ex pumia aquam n̄ exprimas tam cito, atq;
ego hinc pecunia. Ge: diues es. Go: diuitior nemo,
nunquam egeo. Sed ē quod interrogeti Ge: nempe.
Go: n̄ ſis inimicū aliquē tibi, qui hostis ſit tuus.
Ge: in aula ē conſeruus meq; mihi inimiciſſing.
Go: cito ſciū, ut ei malē ſit, clamantē audies.
Quer aſſer cito parua illā in merſa ſtatū.
Quer. Curro. Go: uluſſar, ſenties dolores ea
parte corporis, qua tu velis. Ge: experior in
te magnā vim, ignoſce, bono loquor animo, vbi
ego nequam homines multos, verū te deteriore
nemine. Go: ita ſum. Eue ubi ego iam ſeligero
ſolebit ille ā capite incipiam. Sana: heu caput
meum doleo! ō dolorem! au Go: audis. Ge: maxillas

48
tange, ut doleat dentib; Sana: heu! heu! etiam
dentes dolent! Ge: ſci ut ſtomacho doleat male. Ge:
ō me miſerū! th: Ge: ventrē attinge. Sa: heu
morui! Ge: ſaxis toto corpore lingueat, ut doleat.
Sa: heu! iniquam dī! ſuperi uiuete, morui! Ge:
ſatis ē, ſatis, quā tu inſignis es, nam vel pro
ſeſſe, amico poles, vel inimicum perdere. Go:
ſeuum beſe ger, quā ſui volueris. Ge: valeſtudinē
reſtitue bonū, obſeruo, ſi me offenderit deuo redibo.
Go: promitto auxiliū, redi. mihi enim bene ē, ſi vi,
ſed alijs ē male. Sed Eho! antequā diſcedas ar,
candō docebo, et dabo arcianiſſimum. Ge: doce. Go:
hunc tuo digito anulum inferre, manuq; illo, regna
conſpirent, licet ſoluantur orbis cardine effracto
ſoli, ſe male media liberum expedit caput.
Ge: quā tu me tibi unice obſtringis. Go: nil
aliud volo. Quōd ē ſuauius, quā bene rem gerere
alterius bono, ſicut ego iam ſeci, ſcilioq; ſopig.
mendacijs ſubdolis, ſaciſq; meis mantellum
ſtatim ē obuiā, aperta ſaperta nunquā ſiunt,
nulli patent noſtra prodigia. Nulle machina

meo corde astutias. Tandem ostendam, quod mirere,
rarum quidpiam. Ge: & dixer. Go: puer lumen. pu:
fero. Go: dextera hac impedit, quod minus res sinistra
cadant. Postquam ubi in aeternis uis ades penetraueris,
ad accensos digitos fopae alto omnes sepulsi ster-
unt, et liber ego, dum ardent lustrare, perua-
gari, et clere persum, quod placeant, aemine quid-
quod aduertente. pu: attuli lumen. Ge: ariani
huic si nobilitas haberent fures, quam multos
numerares socios. Go: Ecce, ardent. Ge: uideo. pro
Ej mortales! nunc ego scio, quorum mihi ne-
gotium fiet. Go: cum homine bono, tibi beneuolo. Ge:
ago gratias, experiri tuam me beneuolentiam,
sed ignosce serui et inferuire heros tuo, multa
me domi manent negotia, dabis veniam, si
propero. Nam seruus, qui non caret in vestigiis
heri, infimulatur negligentia. Go: credo.
Ge: si quoriam ubi fuerim, Theophilus cominiscar
aliquid, tam astutus nullus est, quem non seruus quandoque

astutus decipiat. Vale. Go: et tu vale i puer af-
fer sis leu relinqua, et sequere intro. pu: sine mora here.

Scena 5

B: Virgo. Ch: Christus

BV: fili. Ch: Mater. BV: petitione una par-
uulam ego deprecor, cor a te ne confundas facie
mea. Ch: rebe mater mea. BV: rebe Theophilus,
Ch: Theophilus? illud perfidum? ori manipulum?
BV: illum ipsum. Ch: sanguine qui me prostrasti
suo? BV: sanguine quod redemisti tuo. Ch: effusus
reclamat cruor, meo tribunal appellat, dextramque
proscit vindex. BV: vindex, in manibus tuis sefe-
riptum habes. Ch: qui tam rebeli mente con-
tempnit Deum? qui se ipsum delevit? qui sanguinem
meum sperato vindex calcat pede? BV: ah! fa-
tor, sed multa ignoscenda sunt imprudentibus. Ch:
selevis? perfidis? BV: afflictis. nouere
pauci rebus in arduis, equam seruare mentem;
Ch: & me dixerant, mea inspiciant vulnera,
flagra, aed. Meditari seum oportet, quod pacto
aduersa gramnam ferant pericula, Sama,

Exilia, ludibria, famē, ut si qua malum ingruit,
exipiant. B. V. fiducia mortis nulla viris,
agro apud me mens carpitur, astu. Ch. superba
mens, elata, nefanda adest. Crimen auge The-
ophily imane, virum, horribile, à quo merito
averto oculos in istū Deus. B. V. subdulus, et
falsax orcus, et comune mortalibus malum,
ambitio spe vanā hians lufit. Ch. sceleris
immanis culpa à spernere, scāps è mente pro-
scribere nomen, abnegare, eiurare Deū,
Satan fidem, venerari, Cui quā execrabilis
Theophilus! I adorare Samonem, supplicare,
Tartaro! B. V. dixi, moror adegit, Samon
sefecit. Ch. hic rē creavit? papsus hic
causa Theophily? B. V. horum nihil Ch. quid ergo
rogas? B. V. clementiam Suminis infinitam.
Ch. qua abutitur Theophily? alij? B. V. iam
solet, pudes, scitqz panis. Ch. à serio.
B. V. ah! Da veniam; per omnia sacra rogo,
Ch. quo profana fecit sceleratus? impius?

50
Execrabilis? B. V. per Iuum Christe nomen. Ch.
meam nomen deleuit. Perfricta fronte Sideronis
proferit. B. V. per Christum Iarū. Ch. poluit
degener Tartari manipulum humana tantis
empta è impensis sanguine et hostibus se meis deuenit
Theophily? B. V. bis redemisti, si saluto deus de-
ris, et veniam Dominator orbis, quem patris
è sinu felis cui compotem in terras salus
pietasqz traxit, generi ut ascriptus nefas
comune lueres, tuosqz expiaret capite, clausum
poli, penetrabile repera, tu, fili, triumphante
Stygis victor sub axes spolia traxisti fide-
reos, obsecro, da veniam. Plures hac ipsa ad-
frugem trahes clementia perditos. Ch. mens
facilis, et bona trahitur fanticolis clementia.
B. V. etiam mala, perversa respiciunt, ubi
videt Sani ad eam, quem offendit venio locum.
Ch. voce quā apud te rogas Mater? B. V.
quia amo meum sanguine fuso pro Theophilo. Ch.
respiciet? B. V. cogitat, solet, angitur, promitto,
si deberis gratia, fons gratia, Huic, rogo

52
Laudo, mi Jezu! Numine aspirans faue. Ch.
nisi curas sis, et surdus ad mea monita. BV.
sem optimam facit inobes optima. Ch. meruisset
supplicia horrida, infanda, aeternos carceres.
BV. hanc animam, precor, mihi dona, per ma-
terna rogo ubera, qua lactauerunt aeterni
patris filium. Crimini ingemiscit nocens, qua-
amq; lux venerit reus. Promissa de venia
secleris patrati penitet. Ch. mater po-
tentes sunt preces tuae, neq; enim fas est,
ut avertas faciem tuam. Theophilus tuus est.
dabo gratiam, recipias. Si enim impius egerit
penitentiam ab omnibus peccatis suis, quo operas
tus est. et custodierit omnia praecepta mea, et
fecerit iudicium, et iustitiam, vita vivet, et
non morietur, omnia iniquitatum eius, quae opera-
tus est, non recordabor. BV. convertimini, et agite
penitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris, et
non erit vobis in ruinam iniquitas.

Scena 4a

Confuientia. Theoph. BV. Christ. anima. Ang. oes

Con. aedum Theophile, quid agis seclerare! nondum
deestabile excuraris facinus? nondum seria san- 51
gitur animi penitidine? nondum capis, quam gravis
noxia fiet, curare Deum? Th. novi equidem, et
nimis probe agnosco miser. Con. iam opus est lacry-
mis Theophile, haec unda crimen dilues. Th.
ah! unde eliciam pumia finior? Con. ex fonte
gratia; Th. quonam? Con. Maria, matre mise-
ricordiae. Th. si non repellat degenerem, impium,
sacrilegum. Con. Maria peccatorum neminem
repellit. Sed benigna, ad melliflua magno
matris se confer ubera. Th. per quo filium
sanciam? Con. ad secundos vulnorum canales
filij. Th. per quos matrem impetij? Con. accede
inquam matre si times filium iudicem, cito flectun-
tur matres precibus penitentium. Sed accede Maria,
no sacra limina accede, pulsa fores gemitibus,
noctes, diesq; urge, ieiunij franges, lacrymis
emolles cali portam, cedes, omni facienti, fa-
ciliis alias ianua. Accede inquam, mi aeterno

perire manebis. Th. tametsi n̄ tot profundis, pro
ius rabies maris, ex imis arenas claustra
ventis, cum folis aperit, et iras, quos dolores
intus mihi pectus excedunt, siquidem hinc vis,
lata fides me vellat, hinc n̄ placatus aequi
furor auminis territat, at almae sanctae virginis
me impedit concepta fiducia, fors haec fui famul
abit iras matri, easq; sopiet. Hec tuos alma
virgo supplex pedes accido, meos attollere vultu
n̄ audeo, prona iam spectant solum, ingrata
malefida ora, ne, virgo, lacrymas, ne repu
dia preces sciantis, ne tui, Ca! quid? aione
tui! dico tamē, O qui nunquam ne quaeso famuli,
supplices deprecia manus. BV. qui supplicem
te natus admittere meus, quem Domini perfidia
prostravit supplicem? Th. sceleris, ah! sce
leris pignus, pudetq; nimium. Testis oculis
arbiter, quem nil sub imo pectore abstrusum
lalet, seipse quantum doleam. Hec te precan
tur lacryma, et haec misere obstantur manus,

52
iam nunc tibi supplicem nati redire in gratiam
admitte me, o vita mea, o spes mea! o dulcis virgo
maria! BV. n̄ ante gratia ē mea speranda
sobolis, vota quam horrida Duggi concepta vano
ausu conabant; Th. maria, si qua parata fluctibus
ralem portu aries, illam quo recipiens littora
n̄ me vel unquam hinc auelet latum, fuga. BV.
recipiam, ubi oro annuum serio remiseris, et
iam prorsus abiurata sacra, namq; neq;
sacris, sacratissimamq; Triadem palam pro
fitebere. Hic ergo Tarbaro datam fidem remora
factum refunde, nega, et aeternum exira. Th.
Christi negatum, virgo clemens, et tuum lu
bens, et sacratissima Triados retrahere nomen.
Hic scriptis traicta perfidia, quo colore, quibq;
exloquenda vocibus? BV. isthaec cura me
manet, Theophile, tu facere, et in nomine sacratissi
ma Triados incipe.

Th. Aeternū fateor tui, quod sustinet orbē
domen; hic ē pater omnipotens patriq; coaeva

Progenies, atq; ambobus furabiles arbor
malus, una Dei facies, Irina, una potestas,
vna maiestas, unam, et forabile numen;
Conjors ipsa sibi princeps natura comesq;
Omnia tres, tresq; unus apex, et in omnib; una,
qui inhaerant oes, et sufficit omnib; idem.
Aeternam agnosco sobolem reditoris olimpi
Namini perpetuo, Jesum, natiq; potentem,
qui generis nostri casus miseratq; acerbos
Virginis in gremio humanos Deus natus artus.
Imperium sine fine tenas, sublimior astris,
Christe tuo cum patre ~~sumus~~ regis tibi regia sedas
justitia regale muna sceptrum aurea norma
obis quemquam gravitate premittit, nec pondus frangit.
Cuncta Regis, Deus es, solo quatis altera nulla.
Tu quoq; virgo, licet conditis perperas alui,
virgo tamen dilecta Deo, selectaq; mater
Es, Lux abramicum, spes et certissima nativae,
seminei specimen Secoris, gratissima celo
In quam se solo diffusit gratiae fonte.
Te colo, te fateor Thalamis servasse pudor
gata sum, salua te virginitate parentem

53
DV: meum tibi finum patram, Theophile, si etiam orco
abrenunciaveris. Th:

Euro stygium sic me coluisse Eracionem,
Tosifragus, solo, renovo data fœdera. quo me
degenerem mala mens, error, quo caecae tenebris
Conflua, aut quanam larva, furiaq; ferebant.
Suscipe sancte Deus lacrymas, supplicia, vota,
Post certis veniam, gemitu rogasq; falentis.
Non Likeronta colo repello! sed nomen adoro
verum, cui supplex n. cesso intendere vota
Cum rursus fauceat, meritas sum ponat et iras.
DV: iam unge nate porrigenti dexteram, cum in-
plicita tuam mihi; restitutas filij mei indignissimas iras
denuncio; iterum coeli tibi patet ianua Theophile,
ego te iterum in famulum, clientem, filium recipio.
Th: o quis liquor perfundit, intimos mihi sensus? quis
immo, splendor affulsit animo? rata, fixa, firmata
ora, o Maria volo; voveo, statuo, ac spondeo, n. me
amplius te derelicturam. Citius phobus ortum suus
adversa via, exstinguit ignis Maria, sol noctes
sabit, et luna claros prouehet terris dies, quam
crimen in Deum, in Mariam amplius comittam. Ah!

satis; quis est semel spreuisse, moriār, et quam
 Marianus cliens, seruus, focalis. Sopor hodie tota capiti
 quam premis, huius ergo strata somnus in membra
 initiat.

Chorus.

Angj: amii, et viini, congratulamini mihi, quia
 inueni Drachmam, quam perdideram.

An: gaudele, quia Theophilus mortuus erat, et reuixit,
 perierat, et inuentus est Theophilus.

SV: Eia celestis turba gratulare nouo sponso
 amica Theophili, Applaudite. Noua celebramus spon-

salia

Chorus plerq: gaudele quia reuixit Theophilus, perierat
 et inuentus est.

Angj: Hymen ades, temerāq; facies accende marito
 uirgineo nuptis, virgo Maria proci,
 profero solennem Thalamis feliciq; ignem,
 Hic, diuina mgiis, cui mirasignis amat.

Ang 2: Sapias angelica Conuiuia acumbilo mensa
 Hoc tua, h' alio, sponfa refecta cibo.

Ang 3: gessere fulgentem digitis radiantib; orbem,
 quib; et aeternum pectora bina ligas.

Ang 4: ista duo rutilant, pretiosa monilia collo,
 Epe tibi obstruunt uultu maritum amor.

Ang 5: fulgeat illustri sanctissima dextera metallo,
 Dum capis hoc ultro amictu, libereris.

Ang 6: Candida florifero procingo tempora ferto,
 omnes si percont, ista corona uiuet.

Anna Chor: gaudele, quia Theoph: mortuus erat, et
 reuixit, perierat, et inuentus est Theoph:

Ani: Deo subiecta eris, anima mea ab ipso enim salutare
 meum, nam et ipse Deus meus, et salutaris meus, super,
 pro meus, h' mouebo amplius.

SV: haufisti salutem a Domino, caue, ne amittas
 deuiū.

Chor: congratulamini mihi, quia inueni Drachmā,
 quam perdideram.

Scena 5

Gorgias magus. Licheron, comites des. Theoph. SV.

Go: occidisti Theophile perfide, perire, crude, impie,
 ingrate, uindictes hodie senties manus! hoc meritoria
 gratia? Ergo? In Licheron te nequior, a doliior?
 senties quid sit saltem fidem, inuita fœdera infringere,
 oculus prorampe terris Licheron! ades, ruitis uictis
 altrius Deo, quot quot sub alta nocte demergit chaos!
 Squalida, turpes, cruenta, lurida, execrabilia,

iniquum rotale ferrum, candidale scelus perfidi peruari
Theophili! Iguameis fusa ubi ridus avernus ex-
erit! huc ades Styx, erebe, phlegaton Tartarea
prorumpite agmina! Lich: quis ausus iterum inferis dare
iura regis, et deheronta mouere? Gor: ego citavi. Lich:
in cuius exitiis? Gor: Theophili. Lich: iam noster & Gor:
renunciavit, proda iam quis effluxit e capibus, Mario
advolatus pedibus, peruius, perfidus Theophilus, ridet
te, et me, solo mariano nixus profugio. Lich: o facinus,
o atrox scelus! certa, licet fera peruiro indinet.
pena, perfido. Tale ista gens hominum fertolas fuit,
scio!

Qui sum animus cupiens aliquid progebit apisci
nil metuant iurare, nihil promittere parant;
sed simul ac cupida mentis fahata libidine,
sicque nihil metuere, nihil perueria curant.
Gor: simidimus & Theophili. Lich: via n' feruat modum
faxo suas Theophile, nostra arma potentia, insultus,
machina, quid possint, complectere aras, nullus
eripiet Deus te mihi, pars melior adhuc in tuto est.
Gor: quid ais? Lich: in manibus adhuc meis & Chirogra-
phum, proprio signatum sanguine, obsignatum sigillo

55
insignum. Gor: Timeo, ne euadat. Lich: fauoribus scelerum
parens extrema inferre meditor perniciem, necem,
si possum, orbis pedis, et lues. non differam, moedia
animis inimicis, ubi victoria autuam & premium.
agendum turba scelerata, permittito humano generi, ad
arma, ad arma! infusa tubam, crepent tyrrana,
tinniant era, concurrete, arripite balistas, Cala-
pustas, arietem, scorpionem, Crates, pluteos,
museulos, uncas, funes, catenas, scabas, globos,
ignes, ferrum, et verum aliquis mihi scutum,
galeam, in mora periculum. Gor: obsequimur. Lich:
labor modo me manet, ut disponam singula. Inge,
stabo undique, et undique iurram, in istam operi per-
sinuiter, tentabo insulibus venire, expugnare
animum Theophili. res ad votam cadet. i. adsumus
armati, quid imperas? Lich: conuellite signa mi-
lites, me sequimini, quadrata sitacies, et quia
ad cornua magis explicanda spatium desit, ordines
in longum producantur. Ego prius me obsequio differam,
cum leo in fronte pugnat, sal. defensi sunt manipuli.
De vestra constancia, pericia, virtute, & subito

Timebis enim, si, si armatum me videris. Vis adhibenda
ubi verba nihil proficiunt. Quaque potestis scalas
applicare, irumpite, sabruite, caniculis etiam
rem agite, ignem ingite, arietate, mactate, ad
separationem adigendus est Theophilus. Jo! ludite. i:
Ego primus scalam applico sequimini Jo! Jo! 2: 3:
nos a rille portam afringimus. Th: heu! quid hoc!
Ach: repeto pedes, et pignus meum, scelesti, perfide!
Th: Seipara cor meum sibi vendicat. Ach: infandum
caput! rebebe, verors, ergo sperabas meas evadere
manus! pervire? Th: oves fidem qui frangit, et se
pervire. Ach: ita, cui se vendidisti, Tuoque, Trabi,
sisti sanguine seferes? Th: seipse pumile. Ach:
ultra non sedas, vi auferam! Th: et poteris, Maria
Inebitur, cordis mei sepera, Maria cor meum
occupat. Ach: H compese linguam! meus es, quin
irrampo ogyus. Bv: conpiste larua! Ach: cur
et repeto meum? Bv: quem tuum? Ach: Theophilan.
Bv: quomodo amarus ingeris, scelus, probra,
audire, et tuas, meus es, meipso filij Theophilus

56
Ach: quid? meo? loquuntur libera. The: vis nulla
scriptis, quam voluntas detrahit. Ach: bella, filius,
si loquuntur tabula, testes, manus, sanguis, Codi,
ille sunt validi. Jus mihi basis, quis sabruat?
Bv: nihil unquam iuris tibi in idum fuit. Ach:
Seipse semel et sola scripti firmitas, et valor.
Th: qui debet, et non quies, negat debere se. Ach:
videt hinc et discedam prius movebo, quidquid variani
in fundo iacet, stete viri, ne cedite, cum cor recipiat
Theophilus, stete, inguis, impero, solos, et machinas
invenite, ne hercules duobus sufficit, plures sumus,
perijt, cuiusque cum verjato et negotium.

Scena 6
idem:

Bv: mihi seum et negotium, cum crudeli berdia, age
tu mi rebebe sehedam Theophilus. Ach: quid? heu! impudens:
egon? sehedam tibi? mihi solam albro, nemo a me
extorquebit, nisi reru fabor, potens, Deus. Orum
et expugnabit femina, cum viro mihi res est. Bv:
nag, tu astrozum vinces ordinatam aciem, inuitam

urrum libani. Hel. nos ille coram mastas exhibet
lani, suamque se ipsum sponte deponit. vatis pa ludis
vipers, merito fert uigam, cui quis se subiit. BV.
a uigo liber es qui abiit. Hel. Tunc ita faues
dei deperibis? aequum est, ut tu perinde ex animo
deleas tuo, qui deum, quique se proferriperat ad
agnosant amplius. BV. aequum est in gratiam recipere
et venia dare locum, si facti penitent. Hel. a ex
pianis laeryma, quod cruce peccatum est BV. expian
laeryma profusa amore Numinis;

Quid a uno corde profusa
posunt laeryma, qui cuncta sup
Emineat unus, triplius mundi

Latè imperio regna coereens,

Cedit laerymis petrus, mox ut timida lingua aumen
prodit, miserante Christo flebilis, largisq; mibi
by crimen eluit; et uisum illa Magdalis solenti pec
tore veniam meruit, et gratiam. Tu a deifere red
dere Chiographum. Hel. a reddo. BV. Impera
trix coli iubet reddo, impero. Hel. Nane a fas,
et uis omne diuinum bonibus exulat, et deperibis

57
adhuc hominum nefas? BV. iterum iuris conitium, et uener
am fundis uipera? a deperibis nefas superi; tu reddo
michi tandem Chiographum deus imperat. Hel. quando?
BV. rogas? actutum, sine mora, hoc momento, affer, mihi
trade. Hel. et a multatam fontes amplius. BV.
multare fontes, innocentes soluere deus. Hel. innocens
Theophilus? legirupa? peruirus, perhibens, coloepe,
rabilis? hoc carta nocentem arguit, ubi nocens
sanguine, propria manu scelera deperipit sua. Hel.
ubi uisita Numinis? Index scelerum deus! BV. a
litteris, sed mentibus scelerum sedent manes. Hel.
quid scripta profunt, si facere scriptor solis de
tractat, omnis sic ruel fides. BV. nunquam subsistans
miquè scripta, et obfigata tabula. reddo mihi
Chiographum. Hel. Cape. BV. ad Tartara magna
bestia, rexedite monstra, et meum relinquite innoxio
Theophilum, sub me iam meretur stipendia Theophilus,
hic s vera penitentia, Numinis uisus habet proprio
ho, et uigens, ut bona ex ipsis tractat maiora damnis.
Cito, qui rogat, impetrat in hac uita per me ueniam.

Th: pro colitū alme rector! hoc oculis potes propiciari.
tam cito flecteris gemitu pro immani scelere! quid ē
tanto scelere signum potest? quā par flectito pena?
an hos terra demergos vocat? an fracta coli machina
inumbens premis? an vastus haurit Tartarus sequae
turba, novum extra celi iactū ē, redibimus. viā
dicabunt magni imperatores Tartari, muros, rhodōs,
montes, caues, Cerberus, ignem conflabunt, insuperas,
Grices, atq; umbrarum proflua, Styx, Megara,
flecto, et Proserpina. an grauior, quā extrema
lucta, omnes exeret in rebellem et peruirum vires
Tartarus. nihil illa validum, quod a eterna tur
machinis

Jena 7

Therap. Eusebius. cum Kula. Cives Han: proco

Th: quis dormientis horror aures verberat? o quā
suavis sonit hos artus quies? o quā iuvando pectus
amplexa ē manū imago vultu! visa quis long absu
sit? quid? hancine execranda perfidia? hancine
sunt nostra violati sigilla auminis? hancine
manus nefandi sedis est. sceleris mei? an q

58
fallo? agnosco scelus inuisa manus; agnosco, virginis
Sua imago visa schedam mihi tradere; o sacra
semper virginis sacre fides agnosco. spem via
re promissa. Odeus cali quis ultra sollicitet animo
metus? quā firmior aliunde cuiquam pendeat spes;
tu, o lux mea, miseris asilum, certa perditis
data es salus, et portus alto in aequore quos
nobis iactat furor. quā aucto Eusebium, et pro
ditam virginis gratia explio, ut pluribus con
stat, pluresq; se se deuoveant aegris virgini,
sed en ipse procedit comitum. occurro oculus. Antistes
maxime, liceat effari mira; animi facinus facientis
horribum, execrabile, abominandum, ne solorem
deppie. Eu: Cuius, Theophile facinoris lankus
soloz modum exedit pectus? aucto nostro gloria,
surge, fare. Th: inanis, illudis hominum splendor
oculos; aliud sedet corde facinus, aliq; frenat ora
olor, et alto pectore corum segit. Eu: sed age,
quod scelus memoras? Th: mea meminisse mens
horret, hoc schedā Sira facinus eloquitur, quā

Ex acherontis manibus hoc tui extorsit Maria.
Eu: o quanta colitis regis clementia! o quantum
in miseros Deum trahit fauor! Th: nunc ergo, proque
votis hoc annue meis, tuba per urbem proo totam
perJones, quae ciues conuocet, ut recenscat magnam
Nominis, cuiusque matris gratiam, studiis exardefcat
magis Dei. Eu: proo, actusque adibus exuas ciues
suis, tuba citatos mihi siste. pro: sine mora.
Eu: nos consideramus, sum veniat populus. pro: audite
ciues! accola, uiola, quotquot habitatis Acanam!
prohibete! accurrite! ad aulam vos meum oes, Maximi
profulis imperio. oes: Dei, sequimur. Eu: accipite
quot quot huc iustis gratum, adeste animis; his
liberis animam super laam, et se totum Theophilus
Turpi honoris ambitione conuictus horridi deuouit
inferis, in nostram receptus gratia sceleris Sebastiani
nonituit. pedas in limum furis mentem terrenis
diuinum seuitis monita, ad Dei se parentis opem con-
iulit miser, quo sceleris pedas liberauit, et oer-
ereptum proprium Theophili reddidit Chirographis

59
quod oes cernitis, inspicite. oes: miramur! Th: ita
orbi palam culpam meam fateor. simulque Maria quem
magnam Dei gratiam deprecans; miserum me Ache-
rontis mancipium Mariae fauibus ex traxit ori-
perditum. Hoc post naufragi. In Dei igitur
laudes, et virginis insurgite. Eu: sacra templa
diuinum compleamur laudibus. Eu: progredimur. oes: Dea.
Th: hic fundamus alta voce virgini melos. Eu:
cantus probabit, inspicite exultare fila, felices
chely infringite digitos.

Chorus

Omnia Dei gaudium
Te placeat affari
Quot vocibus plaudo,

Rebis delitium.

Terro solarium,
sal regis amari,
Tot linguis de laudo

Tuas virgo gratissima
Quot agris sunt spica
Quot caemi sunt salis,

Tot speras gratias

Cantamus gratias
Quod Cereri misc,
Quot gramina prodis

Eu: Theophile, amoris ignes exuta ab hac scheda
combure, extra sacra limina, testes erunt flamma

Te ex animo renuntiāpe Saroni. Th: bene iudices, par-
lam, spectante turba abeat excreandus Codicillus
in cineres; aliquis vestrum condulam ardet infelices
faces; maledicta, execranda flamma. Procul hinc
abite faces funebres, ne vel funihila sit super.

Propter Cynthia fiderum,
Et Caeli Deus inclytum,
Nostris ex pectoris ostus,
Et spes una focalium.

o flamma! nostri grata, et ostus pectoris! o pulchra
luna, sole, virgo pulchrior! amore Dei, amore vir-
ginis quid mirandus? quid dulcius? Ea: verum est,
amore virginis nil dulcius. His ostuare ignibus oes
sunt. Th: o Maria! quam tua nitescit colore quibus
faces? et oculorum lucida procedit acies! his
ignibus liquefierat vel dura cordis glacies. Ea:
placebit magna matri tum obsequio, claudam
feras capitis Maria laudibus. Pergite.

Maria nostrum gaudium,

Tu grata plena

O virgo formosa

plena solatio

Et spes mortalium

ovitis amara

De cernitiora

Ea: Somnum me recipio, Theophile, vale. Th: liceat mihi
heui soli diutius immorari patrone meo laudibus.

Ea: quam tui libet, licet, vale. Th: rose etiam cives
Boanenses amare Mariam magis difficile, nostris
salutis ianuam agnosce. Valete. oo. vale. i.

verè Maria

- 1 Thesauris arabum virgo beatior,
- 2 Textis Chrysolithis torque beatior.
- 3 Picta mille modis grise pulchrior.
- 4 Olimis spectuli luce venustior.
- 5 Aurora tenera fronte modestior.
- 6 Magnetis valida sole potentior.
- 7 Est virgo nives tuncare castior,
- 8 Aurato Maria et webere gratior,
- 9 Cygna loquitur voce suavior.
- 10 Est Euro teneri flante serenior,
- 11 Ridentis facie solis amantior.
- 12 Est virgo tepido vere fragrantior
- oo Est virgo Maria, et mater amabilis

Scena 5.

Senebriones. 6. Os: V:

o dabile Titan astra qui curru feris, mundos

lumen cordis, et soles parisi, o quam scelera luce videri
tua! qua Deo vero intulisti Theophili nefanda, et ita
impune evades probrum. Indigna res quod perfidus
tam impudenter scelus tuo remittas numquam. Schemam
combussit, sed nondum oculi in te extinctum odium. Ea
scij, inquiramus, ex scintilla cinerum novam in ani-
mo desperationis excitabimus incendium. Viridicabimus
ibimus felix. Habeat colam sibi maria, de Juppiter,
le, Muscula, Mephula, Seropula, Capreola,
pulchrimi proserpina nepotuli, properale, Juppiter,
petias, Licheronis tenenda imperia. Hic novas curas,
angorem animi adigenens Senus Theophilus, et quidem
confortatis viribus, nisi passim malimus in se cona-
torem carbonibus. Jussu: quod datur stupendum? i.
multa promissit Licheron nobis. Musc: nempe: i.
quod imperator adhuc nullus sedis, tres, et triginta
civilibus ventis, et sqa, vetulas, Edentulas,
Merobibas, cum furiis, et capris, cum crinibus,
et pelibus. Mor: plures conditio. inus. i. evere
hi scelerum cineres. Latetis fortasse aliqua

scintilla. Serop: si n. labeles antiqua, existeret nova.
Cap: commodum folles meum habeo. Jussu: et ego 61
igniarum, quo his ipsis cineribus suscitabo flammam.
Serop: quid vos hic talpe, coepertitione, coctui, quid
temere audetis noctua? i. argi sumus, lyncis
nulla videmus, et providemus oculis. Serop: ad inferos
redite perigrant, gravi tangat vos fulmine. Nullus orco
de hinc ad Theophilum nates adit, meus ex cliens.
Jussu: ah! vix capimus, acta res est. i. a acta res,
proptus infecta undique. Mor: verberones verberandi
re peracta ignaviter. vah! probrum Theophili!
Bonensis aula sedemus! i. perfidus, perjuris,
nullus & Theophilus! Jussu: vah! o fatue, scelerum
Stolide Theophile! verberabilissime! Musc:
madriga! larva, scelus, Civium Bonensium
et exitum! Cap: nihili flagitium hominis,
subdole, Theophilus! Serop: o venefice! scelerum
amulatissime, imparate, ne tu senties perfidus.
i. narrabimus infelicem suum Licheroni, veni-
tibilis, ubi aduersam nobis maria fuisse audiveris,
quam et ipse horret, refugit. Serop: heu! heu!

Eulychianus: Theoph. Geta. Sama. Euseb. cum Kula
et U:

Eul. ad aulam vocans Theophilus, nimis tui hares
in templo. Salve Theophile, quam multa in aula
te manent negotia; etiam Eusebius te desiderat
accede sis. Th. et ego, Eulychiane, cupide adventum
propulis expeto. Eu. quidum? Th. extremum ut
vale dicam Eusebio lux vita subit ultima, fata
lis hora iminet, sis! ah! si me amas, voca, obsecro!
Eu. o vita fallax hominum, et incertum bonum; quam
facile poteris febre mactatas vires! Tan subito
ager ad mortem Theophilus! si sic per umbram
noctis enati roga flores ad unum gurgitem ilappo
aquilone cadunt, hyememq; locum deprimentur ferro
comam, ut nostra leni vita contactu iacet gravio,
ris odus. Th. o quam ardores febriles caput
fatigant, et in momenta magis occupant! voca
sis Eusebium. Eul. a renuo, iam abeo, vos interea
ad heri vestri natus adeste cum rebeam. Geta. Sama.
seculo. Th. o flamma! Jesu! quam merum servet.

iemur! tibi dicatum pedas in morbo, proba, expurga.
quidquid sordidum, quidquid sedet animo inquinatores,
qua - o quam beatis gaudijs recte salis! Tandem
liabit animo de fragili lare mortis sub altis
ire colorum domos, et diu adire sedis felici
gradu. Ignosce Jesu, remitte signa in me tibi
labes diffuset Eu. ubi iacet? Eul. En solo affixo
morti se apparat. Numq; cupide prope adventum
expetit. Th. salve sacratum Numini attheres caput,
benedic, et nuni prece iter, supremus spiritus cui
se apparat. Eu. adese supremum sentis diem?
et instare lethum autumas? Th. videt, sis.
Ah!

Quis mihi celeres comodes alas,
quis mihi pennas alibis abbat
Solo nunc fonte columba
Quibus in Zephyri sublata domos
Mortis ab huius carcere rapta
Alia's carpsu ferar in terras,
Et subta polo meliora fruor.
Interq; sacros Numinis hortos
In nemorosa valle beatos
Video flores pollic carpsam!

Eu: o Theophice, adipe lethum dum feris, et sumum
 eum, Cygni instar, quando sub mortem cadis, animae
 lotum funeri carmen canis. Th: sacrale prope,
 obsecro, largam mihi in mortem eunti gratiam
 colo obtine, ne fors rectus labes iniquo terrore
 mehe, Semone Christi me abducit iugo calidè.

Eu: Effunde Jezu gratia rorem polo, istudq; firma
 rectus inuicta manu. Quid insuper aliud quid?

Th: ut valeas, et des tui. Ignoscite, si vestrum
 offendi quempiam. Des: ignoscimus. Th: pro me

sonanti supplica. Eu: fiet. Eu: Theophice serua,
 totis in cruce suffixi exofcalare imaginè. Th: quem

mitem spero, amo, iubiam, credo Deum, aterni
 patris filium. o mea salu! fons vite salua. et

tui, o lux mea, spes mea Maria succurre! SV:
 aësum athereis exulta sedibus, quidavis fili?

Theophice! Th: ah! mater mea! apside ubi
 morar. SV: tristes querelas, et metum pone,
 apsis. non fiet mora, semel terenda iuguas
 mortis via est. Th: virgo beata! quomodo velox
 abis? ah! mane parumper, tuosq; vultus

predandos prope tuo clementi. SV: n' discedo tuam
 exipiam animam diuino sistendam Numini sub meo
 patrocinio. Th: o Sina! quo te tandem appellem.
 nomini? aut quas tibi pangam laudes, atq; gratias
 quando laudare nemo te satis potest.

Chorus.

Sua lux vito, genitrixq; lucis
 quam timent tristes leherontis umbra,
 Et procul tristem fugiunt sub orum,
 non reditari.

Junge cum gratis opulos ocellis,
 Junge cum puro labium labello,
 Junge cor cordi, relinque vinculum

Th: o virgo! quid insolentis hoc est gaudij? SV:
 veni dilecte mi. egrediamur in agrum, comoremur
 in villis. Th: suprema vox fil Jezu! Maria!
Eu: o Jezu! in manus tuas commendo spiritum
 meum. Jezu! Maria! Th: Jezu! Maria!
Eu: vixit.

Excede mole corporis
 Colo beanda spiritus
 mundi q; falsa gaudia
 nuda piorum sedibus.

requiescat in pace. Ch. requiescat in pace. Eu
quem suscitabit insonans olim tuba, ut ad tri-
butum nobis offeret, clementem appropinquas iudic,
cui mors iam beata laxavit aditum domos, ut
a dubitem, qui inter fideles te colitum ponat
choros. Tamus regite, cum supremo ornemus ho-
nor, iustisq; persolutis ad armo magna vir-
ginis destinato deponamus iuvenco. o felix Theophilus
transacta vita.

T T V T S

Epilogus

B V Christi: Angeli oes. anima Theoph.
B V: fili. Ch: mater. B V: sis deo ad pascua
tua reductam animam Theophili, qua iam proxima
e corpore migravit. Ch: mandam. B V: tuo sanguine
Ch: ornatam? B V: monilib. Ch: signata.
B V: tuo, meosq; nomina. Ch: sanctam? B V:
tibi. Ch: aucta o anima, amplexum cape
pro be tenendum brachij collum meo. Habeo
amoris, pascisq; osculum, pignus meo. Ch:
numquam inferiores Deas! quanta nos pietate

64
supremum numer complectitur! quanta benigni,
tate mater clementia! mea salus cuncta,
et portus naufragi. Ch: a me alienum n
puto, quod vis paternum, nomen, officium exes.
B V: et ego maternis lacis visceribus humanis
genus. Ch: o, quam gaudeo! quia vitam te con-
tuo; fleui pro te aliquoties, sed reuocata vita
ecce, venis, lacrimisq; tuo facis ore parentis.
vivere me aeterno bono aeternum. Ch: o Maria!
quam te memorem! gratias quae tua voce ex-
aquar! cuncta Deo a tibi accepta debes. B V:
in columen volasti libera, o gaudium meum, huius
lucis clara amoris aeterni focus micat, parentis
rore nectares flumens honora Christi vulnera,
hic triumphale olim age site somno. Ch: o certa
Iesu gentis humane salus! quanta tuum sedu-
lgur o geris? totus loquatur gratias mundus
tibi, quisq; lingua laudibus semper fo sonet.

Chorus.

Ch: i. congratulamini mihi, quia invenni Brachium
quam perdideram, Theophilum.

An 2: inuenta ē ovis quā perierat, Theophilus,
venit filius hominis saluum facere, quod perierat.

An 3: hic ~~per~~ peccatores recipit. gaudete co-
lites, inuenta ē ovis, quā perierat, Theophilus.

An 4: appropinquate ei peccatores, quia hic
peccatores recipit. appropinquate Deo, et
appropinquabit vobis.

Ch: omne quod dāt mihi pater ad me veniat, et
eum qui venit ad me a egiam foras.

Tri: Et MRRZK neminem repellit.

An 1: MRRZK quosvis MRRZK inuenit. Tractus
reduxit orem, quā perierat.

Ch: conuertimini ad me volo moralem peccatoris,
sed ut magis conuertatur, et viuat.

An 2: viuat! conuersus ē, viuat! Theophilus!
alterum viuat!

An 3: vine anima inter colites beata.

ubi perpetuis lata subastris

superas mentes omnia dauunt.

1. Feebilis ubi vis horrida latet

Nulla sepulchris funera condit

3 Exulat hostis, trepidusq; metus,
atq; fere reges proelia miscent.

4 Felix tellus cui sua nunquam
Lacrymis moros gaudia tollit

An: hac me reduxit vita mea, spes mortalium,
Maria, mea salutis ianua. Virgo!

Quem tu quaris tutus eris,

quem tu legis nemo ferit,

quem tu seruas nemo perit,

quem tu amas saluus eris,

qui te amat, saluus eris.

Chorus Item.

An: hic finis ē mortalium, amantium MRRZK
actum ē, quem Clientem MRRZK n̄ agnosuit,
perit, cui MRRZK salutis ianua claudibat

Finis

Omnia Rō maiorem Dei
Et B.V. Honorem, et gloriam.